

สรุปสาระสำคัญของบทความวิชาการที่นำเสนอในการ
ประชุมวิชาการประจำปี 2559
เรื่อง “นิคัา 5 ทศวรรษ กัการพัฒนาวางยังยืน”
วันที่ 31 มีนาคม 2559 เวลา 13.00 – 17.00 น.

กลุ่มย่อยที่ 1: รัฐประศาสนศาสตร์
“การบริหารการพัฒนาเพื่อความยังยืน : ด้านการจัดการ”
ณ ห้อง 3002 ชั้น 3 อาคารนวมินทรราช

เรื่อง รัฐประศาสนศาสตร์กับการพัฒนาที่ยั่งยืน
ผู้นำเสนอบทความ ผศ.ดร.ไพโรจน์ ภัทรนรากุล
ผู้วิพากษ์ผลงาน รศ.ดร.อุทัย เลาหวิเชียร

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยที่พูดถึงรัฐประศาสนศาสตร์ในฐานะที่เป็นศาสตร์การบริหารราชการแผ่นดินที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ โดยมีจุดหมายคือความอยู่ดีมีสุขและความผาสุกของประชาชน และมองว่าทิศทางรัฐประศาสนศาสตร์ในอนาคตคือการสร้างองค์ความรู้ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงเพื่อมุ่งสู่การพัฒนา และผู้วิจัยได้ปูพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในรัฐประศาสนศาสตร์ โดยมุ่งเน้นไปที่ขอบเขตของการบริหารการพัฒนา (Development Administration)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่เริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ.1980 (พ.ศ.2523) ที่มุ่งให้การเติบโตด้านเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมเติบโตขึ้นควบคู่กันไปอย่างยั่งยืน และรัฐประศาสนศาสตร์จะต้องบูรณาการทั้งสองทิศทางจะต้องตอบโจทย์ร่วมกันนั่นก็คือความอยู่ดีมีสุข และผู้วิจัยได้เสนอว่าในการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นเราต้องการเน้นการพัฒนาการด้านต่างๆ ต้องการการเมืองที่เปิดกว้าง เศรษฐกิจที่พึ่งพาตนเองได้หรือเศรษฐกิจพอเพียง เทคโนโลยีที่จะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ การลงทุนจากต่างชาติ และการบริหารจัดการที่ดี และเสนอตัวแบบการสนับสนุนชีวิตกับการพัฒนา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเสนอเป้าหมายด้านการพัฒนาขององค์การสหประชาชาติ (United Nation) ทั้ง 17 ข้อ ซึ่งข้อที่ 16 และ 17 เป็นแนวคิดที่ใกล้เคียงกับรัฐประศาสนศาสตร์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เสนอว่าปัจจุบันรัฐประศาสนศาสตร์ต้องเผชิญกับความท้าทายมากมาย เช่น ภัยพิบัติที่คาดเดาได้ยาก จึงจำเป็นต้องปรับกระบวนการทัศน์ทางความคิด ต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ต้องมีความร่วมมือกับท้องถิ่น เอกชน รัฐบาลและภาคประชาสังคม รวมถึงพิจารณาบริบทของอาเซียนและการเปลี่ยนแปลงของโลกประกอบด้วย

สรุปประเด็นการวิพากษ์

แม้บทความนี้จะนำเสนอประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นประเด็นที่กว้าง แต่ผู้วิจัยก็ได้ลงรายละเอียดในเชิงลึก เนื้อหาเข้าใจง่าย โดยผู้วิพากษ์เห็นว่าหากรัฐบาลปัจจุบัน (ยุคพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ซึ่งให้ความสำคัญกับเสถียรภาพ ความเจริญมั่งคั่ง ความเสมอภาค นำบทความนี้ไปใช้ประโยชน์ได้น่าจะเป็นเรื่องที่ดีมาก

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาลควรพิจารณาบทความนี้ เนื่องจากการสร้างความยั่งยืนเป็นการพัฒนาในองค์รวม ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพ ความมั่นคง และประสิทธิภาพ ความอยู่ดีมีสุขให้กับประเทศชาติ

เรื่อง	การสร้างองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์จากงานวิจัยที่สอดคล้องกับ การบริหารการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน
ผู้นำเสนอบทความ	ผศ.ดร.ณัฐฐา วินิจนัยภาค
ผู้วิพากษ์ผลงาน	รศ.ดร.อุทัย เลาหวิเชียร

งานชิ้นนี้เป็นบทความจากงานวิจัยที่ศึกษาจากผลงานวิจัยและกรณีศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ของคณาจารย์ในคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะแรกของประเทศไทย ที่จัดการเรียนการสอนทางรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา โดยมีผลงานวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 111 รายการ และจากกรณีศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 7 รายการ ระหว่างปี พ.ศ.2545 -2557 โดยผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์การวิจัยทั้งหมด 3 ประเด็นคือ เพื่อศึกษาว่างานวิจัยในระดับอุดมศึกษา สร้างองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในด้านใดบ้าง เพื่อศึกษาว่าองค์ความรู้ดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศหรือไม่ เพียงใด และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการสร้างองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา และผู้วิจัยได้สรุปการศึกษาไว้แต่ละประเด็น สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 งานวิจัยในระดับอุดมศึกษาสร้างองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในด้านใดบ้าง : งานวิจัยและกรณีศึกษาที่มีการศึกษามากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านนโยบายสาธารณะและการจัดการเชิงกลยุทธ์ (ร้อยละ 17.74) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ (ร้อยละ 17.74) ด้านการปกครองท้องถิ่น (ร้อยละ 16.13) ด้านการเงินการคลัง (ร้อยละ 12.90) ด้านองค์การและการจัดการ (ร้อยละ 12.90) ด้านองค์ความรู้พื้นฐานทางรัฐประศาสนศาสตร์ (ร้อยละ 9.68) ด้านบริหารงานยุติธรรมทางอาญา (ร้อยละ 5.65) เครื่องมือทางรัฐประศาสนศาสตร์ (ร้อยละ 0.81) ด้านการจัดการองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร (ร้อยละ 0.81) ด้านบริหารงานเมืองยังไม่มีงานวิจัย

ประเด็นที่ 2 องค์ความรู้ดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศหรือไม่ เพียงใด : พบว่าการสร้างองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์มีความสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อจำแนกงานวิจัยและกรณีศึกษาทั้งหมด 118 รายการ ตามกลุ่มเรื่องวิจัยเร่งด่วน ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ซึ่งมี 13 กลุ่มเรื่อง โดยผลงานวิจัยและกรณีศึกษาของคณะรัฐประศาสนศาสตร์อยู่ในกลุ่มวิจัยทั้งหมด 9 กลุ่มเรื่อง พบงานวิจัยและกรณีศึกษาจำนวน 100 รายการ ที่สามารถจำแนกเข้ากลุ่มเรื่องใดกลุ่มเรื่องหนึ่งได้

ประเด็นที่ 3 : ผู้วิจัยจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการสร้างองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา โดยประมวลจากความคิดเห็นของผู้บริหารคณะมาประมวลและสังเคราะห์กับข้อมูลอื่นๆ ดังนี้ งานวิจัยควรสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ ต้องเร่งรัดสร้างองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อตอบโจทย์การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงโดยด่วน คณะรัฐประศาสนศาสตร์ในแต่ละสถานศึกษา ควรเลือกที่จะให้การสนับสนุนเป็นพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อ

มุ่งเน้นสร้างองค์ความรู้ในด้านที่ขาดแคลนด้านใด และควรสนับสนุนให้มีการเขียนกรณีศึกษา (case study research) เพิ่มขึ้น

สรุปประเด็นการวิพากษ์

ผู้วิพากษ์มีความเห็นว่างานวิจัยในลักษณะนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพื่อที่สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของสถาบันของตนคืออะไร และเพื่อพัฒนาการสร้างองค์ความรู้จากหลายศาสตร์หลายๆ สาขา และนำไปประยุกต์ใช้การการเรียนการสอนและการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตงานวิจัยให้มากยิ่งขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน

เรื่อง Public Health Decentralization and Citizen Empowerment: A Case
of Northeast Thailand

ผู้นำเสนอบทความ รศ.ดร.อัษฎกรณ์ วงศ์ปรีดี

ผู้วิพากษ์ผลงาน รศ.ดร.อุทัย เลาหวิเชียร

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาความพร้อมด้านการถ่ายโอนกิจการด้านสาธารณสุขให้แก่หน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งเป็นผลพวงจากมาตรการทางเศรษฐกิจตามข้อกำหนดของ IMF แต่กระนั้นเมื่อนำมาสู่ภาคปฏิบัติจริงกลับพบว่าเมื่อเทียบกับเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขที่ประเมินความพร้อมของท้องถิ่นแล้ว กลับพบว่ามีประเด็นที่ชวนให้สงสัยถึงมาตรฐานของเกณฑ์และความพร้อมของหน่วยงานท้องถิ่น และวาทกรรมความกลัว ความสับสน และความพร้อมหรือไม่พร้อมของหน่วยงานท้องถิ่น จึงนำมาสู่การทำวิจัยและเก็บข้อมูลภาคสนามจากหน่วยงานสาธารณสุขท้องถิ่นในจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจำนวน 4 แห่ง ผ่านแนววิเคราะห์เชิงคู่เปรียบเทียบ โดยกำหนดให้มีหน่วยงาน “ต้นแบบ” และคู่เปรียบเทียบ ในระดับเทศบาล และระดับองค์การบริหารส่วนตำบล ในประเด็นใหญ่ 3 ด้าน คือ ความพร้อมของตัวองค์กรปกครองท้องถิ่น ความพร้อมทางด้านการคลัง และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในพื้นที่ ผ่านการสัมภาษณ์ และข้อมูลด้านเอกสาร

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ในด้านความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต้นแบบทั้งสองแห่งนั้น ผู้บริหารหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสาธารณสุข รวมทั้งปรากฏโครงสร้างงานด้านสาธารณสุขในโครงสร้างขององค์กร ตลอดจนมีจำนวนเจ้าหน้าที่ทางด้านการสาธารณสุข มีคะแนนเฉลี่ยที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับคู่เปรียบเทียบอีกสองแห่ง ในด้านความพร้อมทางการคลัง พบว่าหน่วยงานต้นแบบมีรายจ่ายงบประมาณด้านการสาธารณสุขเมื่อเทียบกับประชากรในท้องถิ่นในอัตราส่วนที่มากกว่ารายได้ที่ได้รับจากงบประมาณ และในด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนยังกลับพบว่า ในหน่วยงานต้นแบบแห่งแรก ประชาชนมีส่วนร่วมและตื่นตัวในการทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และมีส่วนคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและรักษาสุขภาพเพื่อป้องกันการเกิดโรคเป็นอย่างมาก จากการเก็บข้อมูลดังกล่าวทำให้สามารถตอบประเด็นคำถามการวิจัยได้ว่า หน่วยงานท้องถิ่นต้นแบบสามารถบริหารจัดการกิจกรรมทางสาธารณสุขได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ “พร้อมก่อน” การถ่ายโอนตามเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนด และกลับกลายเป็นว่าชุมชนต้นแบบนั้นเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นที่อยู่ในเขตชนบทนอกเมือง มีความสามารถทางการคลังต่ำ แต่กลับมีความพร้อมและมีประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมทางด้านสาธารณสุข และสุดท้ายชี้ให้เห็นว่าเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขนั้นไม่สะท้อนภาพความเป็นจริงและศักยภาพของท้องถิ่น ที่เคลือบด้วยวาทกรรมข้างต้น

สรุปประเด็นการวิพากษ์

- 1) งานวิจัยชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่า ภาวะและความรู้ของผู้นำของท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ต่อการจัดโครงสร้างและงบประมาณทางด้านสาธารณสุขของท้องถิ่น
- 2) ความคิดความรู้ของประชาชนมีส่วนสำคัญต่อการจัดการทางด้านการสาธารณสุขในท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชนก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่น
- 3) การจัดการของการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือรัฐบาลท้องถิ่น เป็นรากฐานที่สำคัญต่อประชาธิปไตยในทางรัฐศาสตร์

เรื่อง	บทบาทผู้นำทางการเมืองไทย กับการพัฒนาที่ยั่งยืน
ผู้นำเสนอบทความ	ผศ.ดร.พลอย สืบวิเศษ
ผู้วิพากษ์ผลงาน	รศ.ดร.อัษฎกรณ์ วงศ์ปรีดี

งานวิจัยชิ้นนี้ได้นำเสนอบทบาทของของผู้นำการเมืองในการบริหารประเทศ โดยเริ่มปูพื้นทำความเข้าใจจากระบอบและวิธีการบริหารจัดการแผ่นดินตั้งแต่สมัยอดีตย้อนไปตั้งแต่สมัยสุโขทัยอยุธยา จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่เกิดการรวมศูนย์อำนาจบริหารราชการแผ่นดินขึ้นอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นผลจากอิทธิพลของชาติตะวันตก ที่สยามต้องพยายามปรับตัวให้เป็นสมัยใหม่ (Modernization) จนถึงปี 1932 (พ.ศ.2475) เกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองที่ก่อให้เกิดกลุ่มผู้นำทางการเมืองกลุ่มใหม่ ที่เป็น “ข้าราชการ” และ “ทหาร” รวมทั้งกลุ่ม “นักวิชาการ-เทคโนโลยี” ที่จะมามีบทบาทอย่างสูงในช่วงทศวรรษ 1990 จนกระทั่งการเลือกตั้งเมื่อปี 2001 (พ.ศ.2544) ซึ่งเป็นผลจากรัฐธรรมนูญปี พ.ศ.2540 ที่ก่อกำเนิดนายกรัฐมนตรีที่มาจากกลุ่มนักธุรกิจการเมือง ภายใต้การบริหารแผ่นดินที่รัฐบาลมีความเข้มแข็ง จนเกิดสภาพ “เผด็จการรัฐสภา”

จากการศึกษาพัฒนาการข้างต้นทำให้เห็นกลุ่มอำนาจทางการเมืองหลักๆ 3 กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อผู้นำทางการเมืองในปัจจุบันคือ กลุ่มทหาร ข้าราชการ ชนชั้นนำในอดีต กลุ่ม ประชาชนในชนบท ชนชั้นกลางในเมือง และกลุ่ม นักวิชาการ ซึ่งกลุ่มนี้การเมืองในปัจจุบันจำต้องปรับตัวเพื่อสร้างสมดุลอำนาจระหว่างกลุ่มทั้งสาม คือ *กลุ่มข้าราชการ* ที่ถูกปฏิรูประบบราชการในปี พ.ศ.2545 ปรับรูปแบบและโครงสร้างการทำงานของข้าราชการที่ต้องเน้นคุณภาพและต้องจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ การเปลี่ยนผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ว่า CEO เพื่อการตอบสนองนโยบายนักการเมือง ซึ่งเท่ากับว่าดึงอำนาจของข้าราชการไปสู่มีือนักการเมือง *กลุ่มประชาชนในชนบท* ฝ่ายการเมืองเลือกใช้นโยบายประชานิยม เพื่อให้เป็นฐานเสียงของตนเอง ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งเกิดการตื่นตัวทางการเมืองของกลุ่มชนชั้นกลางในเมือง และ*กลุ่มนักวิชาการ* ที่มองฝ่ายการเมืองว่าทำเพื่อผลประโยชน์ของฐานเสียงตนเองมากกว่าทำเพื่อส่วนรวม ขาดธรรมาภิบาลและคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การเกิดรัฐประหารสองครั้งที่ผ่านมา

ดังนั้นกลุ่มผู้นำทางการเมือง (กลุ่มนักธุรกิจการเมือง) จึงต้องพยายามปรับตัวและสร้างสมดุลให้กับกลุ่มผู้มีอำนาจทั้งสามกลุ่มและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกๆ กลุ่ม ลดการขึ้นนำและกระจายอำนาจให้กับกลุ่มต่างๆ สร้างผลประโยชน์ให้กับทุกกลุ่ม และต้องพยายามพิสูจน์ให้กลุ่มชั่วอำนาจอื่นๆ เห็นความโปร่งใส และความเป็นมืออาชีพในการบริหารราชการและการออกนโยบายต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้การเป็นรัฐบาลของกลุ่มนักการเมืองมีอายุที่ยืดยาวขึ้น

สรุปประเด็นการวิพากษ์

- 1) พรรคการเมืองกลุ่มการเมืองควรหันมานำเสนอและแข่งขันกันเชิงนโยบายที่เกิดประโยชน์
- 2) การจัดการเลือกตั้งที่ Free and Fair

- 3) รัฐธรรมนูญมีส่วนสำคัญในการกำหนดการเลือกตั้ง ฉะนั้นการแก้ไขรัฐหรือจัดทำ
รัฐธรรมนูญจึงมีความสำคัญยิ่ง

เรื่อง Democratization in Thai Local Government
ผู้นำเสนอบทความ ผศ.ดร.จันทรา นุช มหากาญจนะ
ผู้วิพากษ์ผลงาน รศ.ดร.อัษฎกรณ์ วงศ์ปรีดี

บทความจากงานวิจัยชิ้นนี้ มุ่งเน้นศึกษาความเป็นประชาธิปไตยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ มาประกอบการวิจัยได้อย่างน่าสนใจ โดยเริ่มต้นบทความด้วยการกล่าวถึงวัตถุประสงค์สำคัญของการกระจายอำนาจ และรูปแบบการกระจายอำนาจให้แก่ส่วนท้องถิ่นของแต่ละประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตามมาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด สภาจังหวัด โดยข้อมูลและสถิติที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ จำนวนผู้เข้าแข่งขันในการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Candidate) (ระหว่างปี พ.ศ.2555-2557 หรือช่วง ค.ศ. 2012-2014) ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยพิจารณาทั้งจำนวนและร้อยละของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และสาเหตุที่ต้องจัดการเลือกตั้ง (พ.ศ.2550, 2551 และ 2555)

ผลการศึกษาพบว่า ในด้านจำนวนผู้เข้าแข่งขัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ทั้งจำนวนผู้เข้าแข่งขัน จำนวนผู้เข้าแข่งขัน ส่วนใหญ่อยู่ที่ระหว่าง 1-3 คน โดย 2 คนเป็นจำนวนผู้เข้าแข่งขันที่มากที่สุด และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกปีการศึกษา และผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่า ในภาพรวมของการเลือกตั้งส่วนท้องถิ่นเป็นการเลือกตั้งที่มีการแข่งขัน ที่น่าสนใจคือผู้วิจัยได้วิเคราะห์ด้วยว่าหากผู้เข้าแข่งขันเป็นเพศหญิงยังมีคู่แข่งจำนวนมากขึ้นเท่าไร โอกาสในการชนะการเลือกตั้งก็จะยิ่งสูงขึ้นเท่านั้น

ส่วนด้านผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้วิจัยได้พิจารณาแนวโน้มการมาใช้สิทธิและจัดทำข้อมูลเป็นกราฟในแต่ละช่วงปี ทำให้ผู้ฟังการนำเสนอบทความเข้าใจง่าย ผู้วิจัยให้ข้อสังเกตว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ และสุดท้ายเมื่อพิจารณาสาเหตุการเลือกตั้ง ผู้วิจัยได้จัดทำข้อมูลเป็นตารางของแต่ละปีแยกตามระดับองค์กรส่วนท้องถิ่น โดยสาเหตุมีมากมาย ตั้งแต่ ครัวบวระเปลี่ยนฐานะองค์กร เสียชีวิต สักเพิกถอนเลือกตั้ง ลาออก พ้นจากสมาชิกภาพ/ยุบสภา

สรุปประเด็นการวิพากษ์

ผู้วิพากษ์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรต่อยอดงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากมีข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งที่น่าสนใจอยู่มาก

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรสนับสนุนให้มีการแข่งขันที่มากขึ้น รวมถึงสนับสนุนให้มีผู้เข้าแข่งขันในการเลือกตั้งระดับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นเพศหญิงมากยิ่งขึ้น และเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความหมายมาก และจะช่วยพัฒนาให้เกิดการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะสะท้อนไปสู่ระดับความเป็นประชาธิปไตยระดับประเทศให้มากขึ้น

เรื่อง การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะด้านการบริหารและภาวะผู้นำของ
 นักบริหารในภาครัฐของไทย : กรณีศึกษา นบส.1 ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์
 และคุณธรรม รุ่นที่ 81
 ผู้นำเสนอบทความ ผศ.ดร.วีระวัฒน์ ปันนิตามัย
 ผู้วิพากษ์ผลงาน ผศ.ดร.ไพโรจน์ ภัทรนรากุล

บทความจากงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาระดับสมรรถนะด้านการบริหารและภาวะผู้นำของนักบริหาร
 ทั้งนักบริหารราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่เข้าอบรมหลักสูตร นบส.1 (หลักสูตรนักบริหาร
 ระดับสูง) ของสำนักงาน ก.พ. (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) มีระยะเวลาในการอบรม
 4 เดือน รุ่นละ 120 คน โดยผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานักบริหารของ Yost, P.R. &
 Plunkett, M.M. (2009). Real time Leadership development. และกระบวนการพัฒนา
 “ACSA” ของ Center for Creative Leadership มาวิเคราะห์กับหมวดวิชาที่อบรม ผู้วิจัยมีคำถาม
 การวิจัย 5 ข้อ คือ 1) ระดับสมรรถนะก่อน/หลังการพัฒนาของกลุ่มตัวอย่างเป็นเช่นไร 2) ระดับ
 สมรรถนะกลุ่มตัวอย่างคาดหวังจะได้รับการพัฒนา กับสมรรถนะที่หลักสูตรดำเนินการพัฒนาจริง
 ต่างกันมากน้อยเพียงใด 3) ความแตกต่างระหว่างระดับสมรรถนะที่เห็นว่าสำคัญกับระดับสมรรถนะ
 แสดงออกในการบริหารตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเช่นไร 4) มีความสอดคล้องกันเพียงใด
 ระหว่างสมรรถนะที่เพิ่มขึ้น กับสมรรถนะที่หลักสูตรมุ่งพัฒนา 5) แนวทางปรับปรุงการนำสมรรถนะ
 มาใช้พัฒนานักบริหารของหลักสูตร นบส. 1

ผลการวิจัยพบว่า ในคำถามการวิจัยที่ 1 ระดับสมรรถนะหลังการพัฒนาของกลุ่มตัวอย่าง
 เพิ่มขึ้นในทุกด้าน ยกเว้นสมรรถนะความสุจริตเที่ยงตรงที่หลังการรับอบรมมีระดับลดลง ส่วนคำถาม
 การวิจัยที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าระดับสมรรถนะที่คาดหวังว่าจะได้รับในหลักสูตรสูงกว่า
 สมรรถนะที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการอบรม สำหรับคำถามการวิจัยที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย
 ของระดับสมรรถนะที่พวกเขาต้องการสูงกว่าสมรรถนะก่อนฝึกอบรม ในคำถามการวิจัยที่ 4 พบว่า
 กลุ่มตัวอย่างมีสมรรถนะหลังอบรมสูงกว่าสมรรถนะที่ได้รับจากหลักสูตร และสำหรับคำถามการวิจัยที่
 5 ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาทั้งในด้านการวางระบบการพัฒนาของหลักสูตรและแนวปฏิบัติ
 ของการพัฒนาหลักสูตร นบส. ซึ่งมีรายละเอียดในหัวข้อข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สรุปประเด็นการวิพากษ์

ผู้วิพากษ์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการวิจัยในการอบรมหลักสูตร นบส.1 แต่ละรุ่นต่อไป
 อย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยต่อไป และให้ข้อสังเกตว่าการอบรมหลักสูตรดังกล่าว
 อาจจะต้องปรับเปลี่ยนโดยลดจำนวนผู้เข้าอบรมแต่ละรุ่นลง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางปรับปรุงการนำสมรรถนะมาใช้นักบริหารของหลักสูตร นบส. 1 ใน 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

1) การวางระบบการพัฒนา

- เปลี่ยนกระบวนการทัศน์จากการฝึกอบรมสู่การพัฒนาอย่างแท้จริง
- หลักสูตรพึงได้รับการปรับปรุงเนื้อหากิจกรรม และกระบวนการพัฒนา
- ใส่ใจเรื่องการพัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริงจังมากยิ่งขึ้น
- ผู้บริหารที่กำกับดูแลพึงกำหนดนโยบายการปรับปรุงเป็นระบบที่ชัดเจน

2) แนวปฏิบัติของการพัฒนา

- ลดจำนวนรายการสมรรถนะที่มุ่งพัฒนาลง
 - tailored มีการประเมินสมรรถนะ นบส. ก่อนแล้วนำผลมาออกแบบหลักสูตร
 - กำหนดกระบวนการเรียนรู้การพัฒนา นบส. เป็นกลุ่มด้วย action learning
- เชื่อมโยงให้เห็นอย่างชัดเจนแต่ละว่าแต่ละหมวดการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะใด อย่างเป็นรูปธรรม

เรื่อง	กรอบนโยบายและมาตรการเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาเกาะช้าง จังหวัดตราด (Policy Framework and Strategic Measures for Enhancing Sustainable Tourism Development: A Case Study of Chang Island, Trat Province)
ผู้นำเสนอบทความ	นางสาวแพรดาว พุพานิชย์พฤกษ์
ผู้วิพากษ์ผลงาน	ผศ.ดร.ไพโรจน์ ภัทรนรากุล

บทความจากงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวโน้มความก้าวหน้าของการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้าง ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ 1) ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ 2) ผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม 3) ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคประชาสังคม 5) การมีส่วนร่วมและการดำเนินงานของภาคเอกชน 6) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว และเพื่อเสนอกรอบนโยบาย (Policy Framework) และมาตรการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Measures) ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับเกาะช้าง จังหวัดตราด โดยศึกษาจากการดำเนินนโยบายท่องเที่ยว ตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 และใช้กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนมาประกอบการวิจัย ซึ่งพิจารณาทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

ในบทความการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เสนอปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะช้าง จังหวัดตราด ใน 3 ประเด็นใหญ่ ได้แก่ 1) แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ไม่ได้ถูกนำไปใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น 2) ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ 3) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 4) ปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดตราด ที่ยังที่ยังไม่ได้เป็นไปในแนวทางของความยั่งยืน

สรุปประเด็นการวิพากษ์

ผู้วิพากษ์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของผู้วิจัยค่อนข้างกว้าง และเห็นว่าหากมีข้อเสนอที่เป็นรูปธรรม ให้ชาวบ้านในพื้นที่สามารถพึ่งพาตนเองควบคู่ไปกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้จะดีมาก

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

- 1) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ควรเพิ่มการเผยแพร่และถ่ายทอดเนื้อหาสาระของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ให้ประชาชนรับรู้ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น
- 2) รัฐบาลควรเพิ่มบทบาทของหน่วยงานเสริมที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะช้างให้เป็นไปในแนวทางของความยั่งยืน ได้แก่

- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.)

- อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง

3) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ควรเพิ่มบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้
เป็นไปในแนวทางของความยั่งยืน

สารัตถะ งานประชุมวิชาการระดับชาติในวันคล้ายวันสถาปนา ครบรอบ 50 ปี
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
วันพฤหัสบดีที่ 31 เมษายน 2559 ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา
หัวข้อหลัก “นิศา 5 ทศวรรษ กับการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

สาขาวิชา บริหารธุรกิจ หัวข้อรอง แพลตฟอร์มธุรกิจใหม่สำหรับการเติบโตอย่างยั่งยืน

ห้อง 4001

1. Case Study on Sustainability Development in Social Actives and Academics
ดร.อธิป อัครานันท์ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)
2. ICT and Sustainability
รศ.พ.ต.ต.ดร.ดนุชวิน เจริญ
3. ความเชื่อในเรื่องของการเกิดใหม่สามารถทำให้การบริโภคอย่างเหมาะสมที่สุดนำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนได้หรือไม่?
อ.ดร.กฤษฎา นิมนานันท์
4. Pricing Strategies for Sustainability กลยุทธ์การตั้งราคาเพื่อความยั่งยืน
อ.ดร.ธัญรัตน์ อมรเพชรกุล

ห้อง 4007

1. ทริสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน: ทางเลือกใหม่ของการลงทุนในตลาดทุนไทย Real Estate Investment Trust and Infrastructure Fund:
The New Platform of Thai Capital Market Investment
รศ.ดร.เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์
2. การสร้างความยั่งยืนทางธุรกิจด้วย Big Data
ผศ.ดร.จงสวัสดิ์ จงวัฒน์ผล
3. Sustainable Development Finance
ผศ.ดร.ประดิษฐ์ วิธิศุภกร
4. การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคและแบรนด์อย่างยั่งยืน Developing Sustainable Consumer-Brand Relationships
อ.ดร.ปิยะ งามเจริญมงคล

1. ผู้นำการจุดประกายที่สร้างการเปลี่ยนผ่านกับการสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนผ่านแพลตฟอร์มประโยชน์
ร่วมกัน Transpirational Leader on Sustainable Growth Through Mutual Benefit Platform
ศ.ดร.ผลิน ภู่อุญญ
2. ทบทวนกลยุทธ์การลงทุนหุ้นแบบเน้นคุณค่าในประเทศไทย Value Investment Strategies in
Thailand: A Review
รศ.ดร.ไพบุลย์ เสรีวัฒนา
3. Fixed Telephone Penetration Rate: Time for a New Sustainable Telecommunication
Platform Indicator?
รศ.ดร.दनยพฤทธ์ ไกรฤทธิ
4. TRACKING THE CORRUPTION TRAIL: A SOCIAL DIMENSIONS TOWARD SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
ศ.ดร.มณีวรรณ ฉัตรอุทัย

สรุปสาระสำคัญของบทความที่น่าสนใจ

ICT and Sustainability

The concept of sustainability refers to the ability to meet the needs of the current generation without interfering with the future generation's capacity to achieve their needs. Fundamentally, the impact of ICT (Information Communication and Technology) on the economy, society, and the environment cannot be ignored. The aim of this paper is to recommend a model for explaining the associations between sustainability and ICT as well as their roles. The research in the mainstream information systems has failed to study the concept of sustainability and ICT. However, findings from diverse research of the past can aid in explaining sustainability and ICT aspects. Ideally, the secondary sources and the past research have been analyzed to derive the findings.

ความเชื่อในเรื่องของการเกิดใหม่สามารถทำให้การบริโภคอย่างเหมาะสมที่สุดนำไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนได้หรือไม่?

บทความนี้ได้พิจารณาว่าความเชื่อในเรื่องของการเกิดใหม่จะสามารถมีส่วนช่วยนำมาซึ่งความยั่งยืนได้หรือไม่ โดยอาศัยแบบจำลองการบริโภคที่เหมาะสมที่สุด (Optimal Consumption) โดยพิจารณาในมุมของการเติบโตของการบริโภคอย่างยั่งยืนควบคู่ไปด้วย (Sustainable Consumption) ซึ่งในบทความนี้ได้พิจารณาเปรียบเทียบกรณีของคนในยุคต่อไปเป็นบุคคลอื่น กับ กรณีที่มีความเชื่อว่าคนในยุคต่อไปไม่ใช่ใครที่เ็นแต่เป็นตนเอง ซึ่งปัญหาทั้งสองมีความคล้ายคลึงกัน และอาจให้ผลลัพธ์ที่ใกล้เคียงกันได้ โดยในกรณีที่เ็นบุคคลอื่น หากเราบริโภคโดยคำนึงถึงผู้อื่น

เป็นอย่างมาก (Internalization) เช่น ตามคำสอนในโลกตะวันตกที่ให้อารมณ์ผู้อื่นเหมือนที่รักตัวเอง ก็จะสามารถทำให้การเติบโตอย่างเหมาะสมที่สุดนำมาซึ่งความยั่งยืนควบคู่กันไปได้ หรือ หากมีความเชื่อตามโลกตะวันออกที่ว่าบุคคลในอนาคตคือตนเอง (หรืออาจจะเป็นคนเอง) ก็จะมีแรงจูงใจที่จะตระหนักถึงความยั่งยืนของทรัพยากรของโลกที่จะต้องอนุรักษ์ไว้ให้กับตนเองที่จะกลับมาในอนาคตด้วยซึ่งก็จะสามารถช่วยทำให้เกิดการบริโภคที่ยั่งยืนได้เช่นกัน

Pricing Strategies for Sustainability กลยุทธ์การตั้งราคาเพื่อความยั่งยืน

This study investigates the potential of using pricing strategies to improve the sustainability of businesses, environments, and the society. A common challenge that has been slowing down the growth of the market of green products is that many customers are not willing to make a switch from purchasing the conventional non-green products to purchasing the green products – often because they do not value the green products as much compared to the prices, which are typically more expensive than the non-green counterparts.

Different scenarios, in terms of manufacturer's cost structure and customer valuation of the green product, are analyzed. Under each scenario, we propose an optimal pricing strategy which could bring about a larger profit to the manufacturer as well as a reduced consumption level of the non-green product. We discuss key factors which influence customer purchase decisions of green products, and suggest measures to help create a market situation where green products are likely to thrive. Our findings provide insights to businesses, customers, as well as social planners, into using pricing strategies to enhance the sustainability.

ทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน: ทางเลือกใหม่ของการลงทุนในตลาดทุนไทย Real Estate Investment Trust and Infrastructure Fund: The New Platform of Thai Capital Market Investment

ปัจจุบันโลกการเงินมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ปัจจัยหนึ่งมาจากความต้องการของภาคธุรกิจที่ต้องการระดมเงินทุนที่มีต้นทุนถูก ในขณะที่เดียวกันไม่สร้างหนี้ (Leverage) หรือภาระผูกพันต่อกระแสเงินสดของกิจการ ในทำนองเดียวกันนักลงทุนก็ต้องการทางเลือกในการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น ให้เงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนความเสี่ยงที่ไม่สูงมากนัก ซึ่งกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate Investment Trust: REIT) และกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Fund: IF) นับเป็นพัฒนาการใหม่ของการลงทุนในตลาดทุนไทยที่สามารถตอบโจทย์ดังกล่าว โดยสามารถสร้างทางเลือกในการระดมทุนสำหรับภาคธุรกิจและการลงทุนสำหรับนักลงทุน นอกเหนือไปจากการระดมทุนและการลงทุนในรูปแบบเดิมๆ ที่อ้างอิงกับหุ้นสามัญและหุ้นกู้ทั้งที่เป็นตราสารและกองทุนที่ลงทุนในตราสารเหล่านั้น

การระดมทุนและการลงทุนในรูปแบบเดิมของตลาดทุนไทย จะเน้นที่ตราสารหลักๆ คือหุ้นสามัญและหุ้นกู้ และอาจมีตราสารอนุพันธ์และกองทุนรวมที่อ้างอิงหรือลงทุนในตราสารเหล่านั้น ซึ่งหุ้นสามัญและหุ้นกู้มีความแตกต่างของผลตอบแทนและความเสี่ยงค่อนข้างมาก กล่าวคือหุ้นสามัญแม้จะมีผลตอบแทนที่คาดหวัง (Expected Return) สูง แต่นักลงทุนจะต้องยอมรับความเสี่ยงที่สูงมากเช่นกัน ในขณะที่หุ้นกู้หรือตราสารหนี้แม้ความเสี่ยงจะต่ำ

แต่ผลตอบแทนที่คาดหวังก็ต่ำเช่นเดียวกัน ดังนั้น REIT และ IF จึงเป็นทางเลือกใหม่สำหรับนักลงทุนที่คาดหวังผลตอบแทนที่สูงขึ้น ได้รับผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ และความเสี่ยงไม่สูงมากนัก

นอกจากนี้ REIT และ IF ซึ่งแพร่หลายมานานในต่างประเทศ ก็จะมีส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาตลาดทุนและเศรษฐกิจ โดยจะสร้างทางเลือกในการระดมทุนของภาคธุรกิจที่ต้องการเงินทุนที่ต้นทุนไม่สูงนัก ในขณะเดียวกันไม่สร้างภาระผูกพันทางด้านกระแสเงินสด ทั้งนี้เนื่องจาก REIT และ IF เป็นรูปแบบของการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นตราสาร (Securitization) ซึ่งเป็นรูปแบบทั่วไปของการระดมเงินทุนที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยสินทรัพย์ที่ไม่มีสภาพคล่องที่บันทึกในงบแสดงฐานะทางการเงินขององค์กร จะถูกเปลี่ยนสภาพให้เป็นตราสารที่มีสภาพคล่องหรือสามารถซื้อขายได้ในตลาดทุน โดยองค์กรจะทำการขายสินทรัพย์นั้นให้แก่กองทุน ทำให้องค์กรนั้นมีเงินทุนเพื่อใช้ลงทุนต่อในโครงการอื่น กองทุนที่ซื้อสินทรัพย์ก็จะทำออกตราสารเพื่อขายให้กับนักลงทุน ทำให้องค์กรมีเงินทุนอย่างเพียงพอในการลงทุนในโครงการต่อไป ในขณะที่ยังสามารถบริหารโครงการเดิมๆ ที่ลงทุนไปก่อนหน้านี้ ดังนั้น ด้วย REIT และ IF ทำให้ภาคธุรกิจสามารถต่อยอดการลงทุนไปเรื่อยๆ ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainable Growth) ทั้งต่อภาคอุตสาหกรรมนั้นๆ และต่อภาคเศรษฐกิจโดยรวม ทำให้เกิดการลงทุนในระดับมหภาค ภาคอุตสาหกรรมมีการเติบโต และได้รับการพัฒนา เช่นทำให้มีการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มากขึ้น เกิดการจ้างงานมากขึ้น ทำให้ประชาชนได้มีรายได้มากขึ้น มีความต้องการสินค้าและบริการมากขึ้น ต่อยอดให้เกิดการลงทุนมากขึ้น เป็นพื้นฐานของการเติบโตและการพัฒนาที่มั่นคงอย่างยั่งยืนอย่างแท้จริง และสำหรับนักลงทุนแล้ว ก็จะมีทางเลือกในการลงทุนมากขึ้น เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาของตลาดทุนและตลาดการเงินของไทย ทำให้ตลาดทุนและตลาดการเงินไทยสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนไปพร้อมกับ การเติบโตของเศรษฐกิจไทย

ทั้งนี้ REIT และ IF เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการลงทุนในตลาดทุนไทย นอกเหนือจากการลงทุนในรูปแบบเดิมคือ การลงทุนในหุ้นสามัญและหุ้นกู้ โดยตามทฤษฎีแล้ว REIT และ IF ควรมีผลตอบแทนที่คาดหวังและความเสี่ยงอยู่ระหว่างหุ้นสามัญและหุ้นกู้ ซึ่งงานวิจัยนี้จะทำการทดสอบผลตอบแทนและความเสี่ยงของ REIT และ IF โดยการสร้างดัชนีขึ้นมาเปรียบเทียบกับดัชนีต่างๆ ที่อ้างอิงกับหุ้นสามัญและหุ้นกู้ในตลาดทุนของไทย

การสร้างความยั่งยืนทางธุรกิจด้วย Big Data

หลายๆ องค์กรเริ่มตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของ Big Data การสร้างความยั่งยืนทางธุรกิจด้วย Big Data จะช่วยให้องค์กรเหล่านี้เข้าใจพฤติกรรมของลูกค้าเพิ่มมากขึ้น สร้างโอกาสในการนำเสนอสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่แตกต่างจากคู่แข่งและตรงต่อความต้องการของลูกค้ามากขึ้น คำถามที่สำคัญที่ตามมาก็คือ องค์กรเหล่านี้ได้ปรับตัวรู้เท่าทันกับนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงวิถีการทำงานในปัจจุบันเหล่านี้หรือไม่ และได้มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีทางด้าน Big Data ให้คุ้มค่าหรือยัง งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะนำเสนอแนวคิดของการนำระบบธุรกิจอัจฉริยะ (Business Intelligence) มาใช้ในการจัดการกับ Big Data พร้อมทั้งกรณีศึกษาของบริษัทนำเข้าผลิตภัณฑ์บำรุงผิวแห่งหนึ่ง เพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมการซื้อ (Purchasing Behavior) พฤติกรรมของลูกค้า ผู้บริหารสามารถนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย รวมถึงการทำกิจกรรมการตลาดในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Sustainable Development Finance

The fundamental theory of finance argued that the most efficient resources allocation will be achieved through the “Capital Budgeting” or “Investment Decision” by choosing highest IRR (Internal Rate of Return) or maximum NPV (Net Present Value). However, the highest return project is generally the short-term investment and unsustainable while the “Sustainable Development Projects” are ignored or considered as uninteresting.

The riddle on financing sustainable development will be the critical issue discussed in this concept paper and will be the continuing series of researches on this topic; the final output will be the integration of theory and practical model of “Sustainable Development” which highlighted the “Finance” and financial market development as the key player.

This concept paper will also discuss about the target and measurement for sustainable development together with the criteria and the factors which encourage sustainable development. We argue that GDP is very narrow and single dimension and has a lot of weakness for economic growth and development measurement. We will discuss more on the alternative measurement including “Competitiveness Index” and “Social Progress Index”, etc.

การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคและแบรนด์อย่างยั่งยืน Developing Sustainable Consumer-Brand Relationships

งานวิจัยเชิงสำรวจในครั้งนี้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคและแบรนด์ในด้านความสอดคล้องของภาพลักษณ์ โดยได้มีการพัฒนาวิธีการดำเนินงานวิจัย ด้วยการใช้เทคนิคการวัดประเมินแบบทางตรง ในลักษณะการใช้รูปภาพ เพื่อที่จะสามารถประเมินความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคและแบรนด์ในด้านความสอดคล้องของภาพลักษณ์แบบองค์รวมได้ ผลการศึกษาวิจัยในภาพรวมเป็นไปในทางเดียวกันกับการคาดการณ์ทางทฤษฎี โดยผลวิจัยยืนยันว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคและแบรนด์ในด้านความสอดคล้องของภาพลักษณ์ตัวตนในด้านต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับประเภทของแบรนด์ที่ถูกนำมาประเมินนั่นเอง

ผู้นำการจุดประกายที่สร้างการเปลี่ยนผ่านกับการสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนผ่านแพลตฟอร์มประโยชน์

ร่วมกัน Transpirational Leader on Sustainable Growth Through Mutual Benefit Platform

จากโลกที่มีการแข่งขันอย่างมากจนกระทั่งส่งผลเชิงลบต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาคและระดับมหภาคในวงกว้าง องค์การธุรกิจจึงเริ่มตระหนักชัดว่าในการดำเนินธุรกิจนั้นเหตุผลสำคัญควรเป็นการดำเนินกิจการที่ยกระดับให้ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนดียิ่งขึ้นร่วมกันไม่ใช่การมุ่งแสวงหากำไรแต่เพียงอย่างเดียว การสร้างความสามารถในการสร้างแข่งขันขององค์การจึงควรให้ความสำคัญกับประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมไปพร้อมกันและต้องเป็นการสร้างการเติบโตที่ยั่งยืน การนำพาองค์การไปสู่วัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องการผู้นำที่มีความสามารถสูงภายใต้หลักคิดที่มั่นคงที่เห็นความสำคัญของสังคม ทำให้ทฤษฎีผู้นำการเปลี่ยนผ่านที่ได้รับความสนใจและมีการศึกษาวิจัยมามากกว่ายี่สิบปีจึงอาจจะไม่สามารถอธิบายการนำในบริษัทที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากนี้ได้ งานวิจัยนี้เป็นความพยายามในการ

นำเสนอแนวคิดผู้นำที่ร่วมสมัย “ผู้นำการจุดประกายที่สร้างการเปลี่ยนผ่าน” ที่จะเป็นคำตอบที่สมบูรณ์ในการสร้างการเติบโตแบบยั่งยืนบนแพลตฟอร์มธุรกิจที่สร้างประโยชน์ร่วมกัน

บททบทวนกลยุทธ์การลงทุนหุ้นแบบเน้นคุณค่าในประเทศไทย

Value Investment Strategies in Thailand: A Review

บทความชิ้นนี้ได้รวบรวมงานวิจัยการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 4 ฉบับ ของ รศ. ดร. ไพบุลย์ เสรีวิวัฒนา ตั้งแต่ปี 2011 ถึง 2014 ใช้ข้อมูลทางการเงินที่บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยสู่สาธารณะระหว่างปี 1996 ถึง 2012 โดยการคัดเลือกหุ้นตามแนวทางของการลงทุนแบบเน้นคุณค่า ทำการคัดเลือกหลักทรัพย์จากตัวเลขทางการเงินพื้นฐาน ซึ่งนักลงทุนรายย่อยสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจได้โดยง่าย ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์ในการคัดเลือกหุ้นแบบต่างๆที่ใช้สามารถให้ผลตอบแทนสูงกว่าผลตอบแทนของตลาดโดยรวม

Fixed Telephone Penetration Rate: Time for a New Sustainable Telecommunication Platform Indicator?

Since the beginning of telecommunications reform efforts in the 1980s, numerous research has shown that telecommunications can contribute to economic development and could distribute social and benefits more equitably throughout a nation (International Telecommunication Union, 1988; World Bank, 1994). In order to measure the development of telecommunications services in a country, the penetration rate of the fixed telephone service is typically used as the metric for the distribution of telecommunication services to users and is also used to compare telecommunications development between countries.

By comparing penetration rates of the fixed telephone service in several countries, it has also been shown in research by the International Telecommunication Union (ITU) that the penetration rate of fixed telephone service is correlated with the level of GDP per capita (used as a metric of economic development) of many countries.

TRACKING THE CORRUPTION TRAIL: A SOCIAL DIMENSIONS TOWARD SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Corruption is a global phenomenon and has been widespread in many societies. Corruption can happen in every circle. This paper aims at providing a comprehensive overview of corruption in Thailand, including root causes and some landmark cases. As in other parts of the world, corruption has become common and can no longer be concealed from the public eyes. The past few years have surfaced monumental corruption and scandal by top government, police, local community, private businesses, public health, and religious leaders. The 2013 Corruption Perception Index (Transparency International, 2013) has thus put Thailand in a deteriorating trust status from the 34th rank (of 41 countries) in 1995 (Transparency International, 1995) to tie for

102th rank (of 177 countries) in 2013. Thai views of corruption are reflected in these phrases used to describe the act of consuming the public wealth: “hot tea fees,” “eating along the river tide,” “gifts of good will,” and the famous “Paddy Price Subsidy Scheme for the Poor”, and many involving the highly-placed political figures who ganged up to loot the public treasury and trust. This paper explores how the Thai public has accommodated the existing corruption and examines the range of corruption that exists. It also provides recommendations to combating corruption in a sustainable way.

สรุปประเด็นการวิพากษ์

ห้อง 4001

เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เข้าใจกลยุทธ์การตั้งราคา เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังตระหนักถึงความยั่งยืนของทรัพยากรของโลกที่จะต้องอนุรักษ์ไว้เพื่อช่วยทำให้เกิดการบริโภคที่ยั่งยืนได้เช่นกัน

ห้อง 4007

ผลของงานวิจัยที่น่าเสนอทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนของการลงทุนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ทราบถึงทางเลือกใหม่ของการลงทุนในตลาดทุนไทย การสร้างความยั่งยืนของธุรกิจด้วยการใช้ Big Data ตลอดจนความรู้ทางด้าน Finance แนวคิดการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริโภคและแบรนด์เพื่อสร้างความยั่งยืนทางธุรกิจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจในระยะยาว

ห้อง 4008

บทความที่น่าเสนอทำให้เห็นถึงกลยุทธ์การลงทุนหันแบบเน้นคุณค่าในประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้เห็นถึงการสร้างความยั่งยืนโดยใช้ความเข้าใจและเข้าถึงการคอร์ปชั่น งานวิจัยที่น่าเสนอยังสามารถนำไปใช้ในการสร้างตัวชี้วัดใหม่ๆ ที่ยั่งยืนต่อประชากรที่ใช้โทรศัพท์พื้นฐาน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

งานวิจัยที่น่าเสนอในสาขาบริหารธุรกิจ สามารถนำไปใช้ต่อยอดในทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความยั่งยืน รวมถึงใช้เป็นแนวทางให้กับทุกธุรกิจในการปรับเปลี่ยนองค์กรเพื่อสร้างความยั่งยืนในการแข่งขันได้

สารัตถะ งานประชุมวิชาการระดับชาติในวันคล้ายวันสถาปนา ครบรอบ ๕๐ ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา
หัวข้อหลัก “นิต้า ๕ ทศวรรษกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

สาขาวิชา ภาษาและการสื่อสาร

หัวข้อรอง สู่ความเท่าเทียมและยั่งยืนในสังคมและวัฒนธรรม: เสียงสะท้อนจาก ภาคนาม (Towards Equality and Sustainability in Society and Culture: Some Reflections from the Field)

ข้อบทความที่น่าสนใจ

๑. รู้จักและเข้าใจตัวตนของเราก่อนพัฒนาเราได้ไหม
๒. พื้นที่ที่สาม หญิงไทใหญ่และการพลัดถิ่น
๓. ว่าด้วยเรื่องวิธีการสอนที่เน้นบริบทสังคมและวัฒนธรรม
๔. อำนาจ การพัฒนาและความเท่าเทียมในยุคปลายสมัยใหม่

สรุปสาระสำคัญของบทความที่น่าสนใจ

การเสวนาของคณะภาษาและการสื่อสาร เป็นการถอดบทเรียนจากการวิจัยภาคสนามและจากพัฒนาการใหม่ ๆ ในทางวิชาการเพื่อนำมาทบทวนองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนา การวิจัยภาคสนามพบว่าการพัฒนาหากไม่ได้อยู่บนพื้นฐานความรู้ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมย่อมไม่เกิดผล หรือการพัฒนาที่ไม่ได้สร้างความเข้าใจ สร้างทัศนคติในเชิงบวกกับทุกภาคส่วนในสังคมก็เป็นการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืนเช่นกัน จากการทบทวนพัฒนาการในด้านการสอนภาษาและในทางมิติทางสังคมของการสื่อสารพบว่า หัวใจของกระบวนการทัศนใหม่คือการยอมรับในความหลากหลาย และเข้าใจในความแตกต่างในทุกมิติ แต่ในความหลากหลายย่อมต้องรักษาจุดรวมบางอย่างเพื่อให้สังคมดำรงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ซึ่งในการแสวงหาจุดรวมนั้นต้องอาศัยการสื่อสารอย่างเท่าเทียมกันทุกฝ่าย การสื่อสารและภาษาจึงเป็นหัวใจในองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสมัยใหม่

สรุปประเด็นการวิพากษ์

จากคำหลัก 3 คำคือ สังคม การพัฒนา และความยั่งยืน โดยเน้นประโยชน์ทางปฏิบัติของสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ ซึ่งคำว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” เป็นวาทกรรมที่มีพลังทางวาทกรรมสูง ซึ่งหากเราสามารถอ้างอิงกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ ก็จะมี productivity มีตำแหน่งแห่งที่ มีความสำคัญขึ้นมา

คำหลักที่วิทยากรทุกท่านพูดถึงคือ “ความเป็นธรรมในสังคม” ซึ่งอาจจะตีความได้ว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนในความหมายทางสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ คือ การพัฒนาที่คำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคม โดยทุกท่านจะพูดถึงความเป็นธรรมในสังคมในมิติต่างๆ ทั้งในระดับแนวคิดทฤษฎีและระดับงานวิจัยเชิงประจักษ์จากภาคสนามในระดับทฤษฎี เราจะเห็นการเคลื่อนจากแนวคิดทันสมัยนิยมสู่หลังทันสมัยนิยม และทฤษฎีวิพากษ์ จากการมองความคิดความรู้แบบ metanarrative ขยับไปสู่ความเฉพาะเจาะจงและความหลากหลาย ซึ่ง 2 คำนี้มีคุณค่ามากขึ้นในสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ปัจจุบัน แม้แต่ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษความหลากหลายก็ดีกว่า one size fits all

แต่ก็มีข้อสังเกตว่าหลังทันสมัยนิยมไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ความเป็นธรรมเสมอไป แต่อาจนำไปสู่ relativism หรือ การพูดอย่างไรก็ได้ พูดอย่างไรก็ถูก ซึ่งนำไปสู่การไม่รับผิดชอบอะไร

ขออธิบายเพิ่มเติมจากข้อถกเถียงที่ถนัด คือ สตรีนิยม ซึ่งมีข้อถกเถียงระหว่างคลื่นลูกที่ 2 กับคลื่นลูกที่ 3 และข้อวิพากษ์หลังโครงสร้างนิยมต่อสตรีนิยมกระแสหลัก ว่าสตรีนิยมกระแสหลัก essentialise ผู้หญิงและความแตกต่างระหว่างเพศ และขณะเดียวกันก็แฝงแนวความคิดแบบเจ้าอาณานิคม ที่ผู้หญิง มีอันจะกิน ผิวดำขาวตะวันตก มองผู้หญิงในวัฒนธรรมอื่นๆ ว่าถูกกดขี่ด้วยวัฒนธรรม “ปีตาธิปไตย” ขณะเดียวกันก็แสดงถึงความเหนือกว่า มีอิสระมากกว่า มีความคิดมากกว่า ของนักสตรีนิยมตะวันตก ซึ่งมองข้ามความแตกต่างระหว่างผู้หญิงแต่ละกลุ่มแต่ละคนและมองข้ามความหลากหลายของพหุอัตลักษณ์ ซึ่งเพศสภาพเป็นเพียง 1 มิติเท่านั้น ในพหุอัตลักษณ์ของปัจเจก ขณะที่สิ่งต่างๆ มากมาย ที่ ศ.ดร. อีระพันธ์ เหลืองทองคำ รศ.ดร. นงเยาว์ เนาวรัตน์ แสดงให้เห็น ทั้งเชื้อชาติ ภาษา สถานะทางกฎหมาย สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ล้วนมีส่วนกำหนดตำแหน่งแห่งที่และก่อรูปประสบการณ์ของปัจเจก ในโครงสร้างสังคมที่ซับซ้อนเราไม่ได้เป็นแค่ผู้หญิง เพราะว่าขณะที่เราเป็นผู้หญิง เราก็คือสิ่งอื่นๆ ไปพร้อมกันด้วยเสมอ ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงชนชั้นกลาง แรงงานหญิงในภาคเกษตร คนพลัดถิ่นไร้สัญชาติ หรือผู้หญิงกลุ่มชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพหญิงไร้รัฐ จะเห็นว่าการถูกกดขี่ไม่ได้มาจากเพศสภาพเท่านั้นแต่ยังมีตัวแปรทางอำนาจอื่นๆ อีกด้วย ที่นี้แนวคิดอิทธิพลของหลังทันสมัยนิยมที่นำไปสู่การรื้อสร้างผู้หญิง รื้อสร้างด้วยการประกาศว่า ไม่มี “ผู้หญิง” เพราะว่าทุกคนแตกต่างกัน ผู้หญิงด้วยกันยังไม่เท่าเทียมกันหรือเอาไรต์เอาเปรียบกันเองเมื่อเป็นอย่างนี้แล้วสตรีนิยมในฐานะขบวนการทางสังคมจะไปต่ออย่างไร

จากการติดตามพัฒนาการข้อถกเถียงสตรีนิยมก็ไม่ได้นำไปสู่ข้อสรุปว่าเพศสภาพจะไม่มีผลสำคัญแล้วในโลกที่เรียกว่า post-modern world แล้วขบวนการสตรีนิยมก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป แต่นำไปสู่การต่อยอดข้อถกเถียงและนำไปสู่การตระหนักรู้ถึงความหลากหลายและความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่มีอยู่ระหว่างผู้หญิงด้วยกัน และเห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์เพศสภาพไปพร้อมกับตัวแปรทางอำนาจด้านอื่นๆ ด้วย

มีงานวิจัยที่สะท้อนให้เห็นว่า วาทกรรมสตรีนิยมที่เป็นสากลก็มีผล และไม่ได้มีเส้นแบ่งที่ชัดเจนระหว่างสตรีนิยมสากลกับสตรีนิยมท้องถิ่น มีงานวิจัยของ รศ. ดร. ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกี่ยวกับผู้หญิงชาติพันธุ์กลุ่มไทใหญ่ ที่แสดงให้เห็นว่า วาทกรรมสตรีนิยมที่อาจจะเป็นสากลมีผลในการสร้างอัตลักษณ์ การนิยามความหมายตนเองสำหรับผู้หญิงพลัดถิ่นกลุ่มชาติพันธุ์ และในการจัดตั้งองค์กรผู้หญิงกลุ่มพลัดถิ่นที่อยู่ในบริเวณชายแดนไทย-พม่ากลุ่มหนึ่งชื่อ Shan Women's Action Network (SWAN) ที่อาจารย์ปิ่นแก้ววิเคราะห์ว่า หนังสือใบอนุญาตข่มขืน (Licence to Rape) ที่เขาพิมพ์มาเพื่อบอกเล่าประสบการณ์การถูกระงับด้วยความรุนแรงทางเพศของผู้หญิงชาวบ้านที่เป็นไทใหญ่ในบริบทของการสู้รบระหว่างกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์กับทหารพม่ามีความเจ็บปวดแค่ไหน แล้วการเผยแพร่ประสบการณ์นี้ออกไปได้รับการตอบรับจากพลังสตรีนิยมข้ามชาติ ทำให้เสียงของผู้หญิงไทใหญ่ ซึ่งปกติเรามองว่าถูกกดขี่ในหลายๆ มิติ เป็นสภาพทวิชายขอบ (double marginalization) แต่เมื่อออกหนังสือเล่มนี้มาเสียงของพวกเขา ก็ดังไปทั่วโลก และไป

ประสานเสียงกับผู้หญิงในที่อื่นๆ ที่มีประสบการณ์เผชิญกับความรุนแรงทางเพศคล้ายกัน ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมที่จะเดินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน เป็นตัวอย่างของ solidarity ที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นเข้าสู่วาทกรรมสากลเกี่ยวกับสตรีนิยม

โลกาภิวัตน์ไม่ได้มีแต่มิติทางเศรษฐกิจ และไม่ได้มีแต่ด้านการครอบงำเพียงอย่างเดียวเท่านั้น จะเห็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมของกลุ่มที่ถูกเบียดขับมีการยกระดับพื้นที่ปฏิบัติการและเชื่อมโยงประสบการณ์ระดับท้องถิ่นเข้ากับวาทกรรมสากลในระดับโลกได้ ซึ่งในมิตินี้ก็มองว่าโลกาภิวัตน์มีส่วนให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นได้ด้วย กลุ่มคนที่ถูกเบียดขับในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นชนกลุ่มน้อย ผู้หญิง หรือเพศที่แตกต่าง ก็สามารถที่จะโยงตัวเองเข้ากับวาทกรรมสากล โดยเฉพาะวาทกรรมที่มีพลังมากๆ อย่างเรื่องของสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ สิทธิทางวัฒนธรรม สิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง สิทธิสตรี สิทธิเด็ก แม้เรื่องสิทธิจะกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องพูดง่ายแต่ทำยาก แต่การตระหนักรู้ถึงสิทธิก็เป็นพื้นฐานในการเคลื่อนไหวทางสังคม การที่จะไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่เป็นธรรมและยั่งยืนได้นั้นจะต้องมีวิธีการไปสู่เป้าหมายนั้นที่สอดคล้องกับหลักความเป็นธรรมด้วย ทั้งในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการสร้างองค์ความรู้ ในส่วนของการพัฒนาที่เป็นธรรมจะต้องเน้นเรื่องของการมีส่วนร่วมของเจ้าของเรื่อง เจ้าของปัญหา ชุมชน เน้นการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาจากฐานราก ไม่ใช่การพัฒนาที่มาจากคำสั่งหรือนโยบายของผู้มีอำนาจ สำหรับในการสร้างองค์ความรู้ การวิจัยต้องคำนึงถึงจริยธรรมในการวิจัย ในสังคมศาสตร์มีการพูดถึง participatory action research (PAR) คือการที่เรานำเจ้าของประเด็นปัญหาเข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ไปจนถึงการนำเสนอผลการวิจัย รวมถึงสิทธิในการเป็นเจ้าของผลงานวิจัย ซึ่งมีนัยสำคัญของการพัฒนาด้วย เพราะมีคำถามสำคัญที่ว่า ที่ว่าเป็นการพัฒนานั้นเป็นการพัฒนาในมุมมองของใคร ใครบ้างที่มีส่วนร่วมในการกำหนดความหมาย ทิศทาง และเป้าหมายของการพัฒนา และในปฏิบัติการนั้นมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจอะไรเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง

การประชุมในวันนี้สะท้อนให้เห็นบทบาททางสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ในการตอบโจทย์สังคมที่มีความซับซ้อนในปัจจุบัน ทั้งเรื่องการพัฒนาและเรื่องอื่นๆ และคิดว่าประชาคมนักวิจัยนักวิชาการในฐานะผู้สร้างองค์ความรู้อาจจะเริ่มทำบทบาทของตน โดยการตรวจสอบตนเองว่ามีเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างเชิงอำนาจอย่างไรบ้าง และเรามีส่วนในการพัฒนาการมองปรากฏการณ์ทางสังคมด้วยเลนส์ที่อ่อนไหวต่อความสัมพันธ์เชิงอำนาจได้ไหม และถ้าเป้าหมายของเราคือสังคมที่มีความเป็นธรรมและยั่งยืนมากขึ้น สิ่งที่เราแสวงหาอาจไม่ใช่คำตอบหนึ่งเดียวที่ถูกต้อง แต่เราอาจเน้นที่กระบวนการและจริยธรรมในการไปถึงจุดนั้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

“การพัฒนา” ในยุคปัจจุบันควรเป็นการสร้างความเข้าใจร่วมกันในปัจจุบันมีปัญหอะไรบ้าง ในอนาคตต้องการอะไร และแนวทางการพัฒนาอันจะนำไปสู่สภาวะนั้นควรเป็นอย่างไรเพื่อ “ความเข้าใจ” คือหัวใจในการพัฒนา ศาสตร์ในด้านภาษาและการสื่อสารจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการสร้างนิยามของคำว่า “การพัฒนา” ร่วมกัน และการขับเคลื่อนสมาชิกทุกภาคส่วนไปสู่การพัฒนาที่เท่าเทียมและยั่งยืน

สารัตถะ งานประชุมวิชาการระดับชาติในวันคล้ายวันสถาปนา ครบรอบ 50 ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
วันพฤหัสบดีที่ 31 เมษายน 2559 ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา
หัวข้อหลัก “นิต้า 5 ทศวรรษกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

”

สาขาวิชา วิทยาลัยนานาชาติ

หัวข้อรอง Personalities for Sustainable Development

ข้อบทความที่น่าสนใจ

1. **Buddhism Economics: Economics with Ethics** - ศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พันธเสน (สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม)
2. **Work Passion for Talents in High Performance Organization in Thailand** – ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา บุญสาทร และ อาจารย์ ดร.ดาวิสา ศรีธัญรัตน์ (คณะพัฒนารัฐพารามนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
3. **Personalities for Technology Acceptance: Implications for Fitness Tracking Devices** – ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ ปาติยะเสวี (วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล)
4. **The Role of Mindfulness on Employee Psychological Reactions to Mergers and Acquisitions**—ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระยุทธ เจริญสุขมงคล (วิทยาลัยนานาชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
5. **Parents or Peers, Wealth or Warmth?: The Impact of Social Support, Wealth, and a Positive Outlook on Self-Efficacy and Happiness** – ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เวสรัช อัมบุญสุข (วิทยาลัยนานาชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
6. **Higher Education Collaboration for Institutional Capacity Development and Problem-solving: Experience from Indiana University** - Teshome Alemheh (Indiana University)
7. **“Sustainable Cybersecurity” or “Sustainable Cybersecurity: Applying Lessons from the Green Movement to Managing Cyber Attacks”** - Scott Shackelford (Indiana University)

สรุปสาระสำคัญของบทความที่น่าสนใจ

บุคลิกภาพ (Personality) มีความสำคัญต่อการพัฒนาได้อย่างไร ลองคิดดูง่าย ๆ ครับ ถ้าจะวิเคราะห์ในเชิงลึก เพราะเหตุใดประเทศที่ไม่มีทรัพยากรอะไรมากมายอย่างญี่ปุ่นถึงสามารถก้าวข้ามมาเป็นประเทศชั้นนำในโลกได้ เพราะเหตุใดประเทศเกิดใหม่อย่างเกาหลีใต้จึงสามารถพัฒนาแบรนด์ระดับชาติ (National Brand) อย่างซัมซุงหรือฮุนไดจนสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก หรือเพราะอะไร ประเทศที่เป็นเพียงเกาะขนาดเล็กมาก ๆ อย่างสิงคโปร์ถึงขึ้นชื่อว่าเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงที่สุดประเทศหนึ่งในโลก การพัฒนาเหล่านี้เกิดจากหลายปัจจัย แต่สิ่งที่เป็นสำคัญที่สุดก็คือ “ปัจจัยทางด้านทรัพยากรมนุษย์” และภายในปัจจัยทางด้านทรัพยากรมนุษย์นั้น สิ่งที่เป็นเหมือนกับเป็น DNA ของทรัพยากรมนุษย์ก็คือ “ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ” ที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ (Personality Trait) ยกตัวอย่างเช่น เราจะได้ยินเสมอถึงบุคลิกภาพของความมีระเบียบวินัยของคน

ญี่ปุ่นเนื่องจากหลังจากแพสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นต้องการที่จะยกตัวเองขึ้นมาแข่ง (และต้องการชนะ) อเมริกา เกาหลีใต้ก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีบุคลิกภาพของประชากรที่มี "ความมุ่งมั่น" เนื่องจากประเทศของตนจะได้รับแรงกดดันจากเกาหลีเหนืออยู่เสมอ ในขณะที่สิงคโปร์เองก็เป็นประเทศเกาะเล็กๆ ในอาเซียนที่ไม่มีทรัพยากรอะไรจึงจำเป็นต้องสร้างจุดเด่น เป็นต้น บุคลิกภาพของประชากรในประเทศเหล่านี้เป็นต้นกำเนิดของประเทศในการพยายามสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ให้เป็นของตนเอง และสุดท้ายก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศเหล่านั้นให้ประสบผลสำเร็จ

บุคลิกภาพ (Personality) เป็นลักษณะส่วนรวมของบุคคล ซึ่งจะแสดงออกมาทางพฤติกรรมในสถานการณ์ต่างๆ อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Trait (ลักษณะเฉพาะ, อุปนิสัย) บุคลิกภาพนั้นพัฒนาขึ้นมาจาก 2 ปัจจัย คือ 1) การสืบทอดทางพันธุกรรม (การวิจัยบางอันบอกว่าส่งผลประมาณ 50% หรือน้อยกว่านั้น และ 2) สิ่งแวดล้อม การเลี้ยงดู และสิ่งที่เราจะต้องเผชิญมาตลอดช่วงชีวิตเรานั้นส่งผลต่อบุคลิกภาพทั้งสิ้น

งานศึกษาของ Almlund และคณะ (2011) ได้อธิบายถึงความเชื่อมโยงของบุคลิกภาพในประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ โดยพบว่าบุคลิกภาพจะมีพลังในการพยากรณ์ (Predictive Power) ต่อผลสัมฤทธิ์ในด้านต่างๆ เช่นความฉลาดทางปัญญา (เช่นระดับ IQ หรือคะแนนสอบต่างๆ) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุขภาพ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และการยอมรับความเสี่ยง เป็นต้น

นอกจากนี้งานศึกษาของ Cunha and Heckman (2009) ยังให้ความสำคัญต่อความสำคัญในการสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพต่อการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ (Non-Cognitive Skill) โดยเฉพาะตั้งแต่ในวัยเด็กว่าบุคลิกภาพที่ถูกสร้างตั้งแต่เด็กนั้นจะส่งผลอย่างไรเพื่อเด็กคนนั้นเติบโตใหญ่ขึ้น โดยตัวอย่างหนึ่งที่มีการหยิบยกในแวดวงวิชาการก็คือ การพยายามหาผลได้ของสามโครงการในประเทศสหรัฐอเมริกาได้แก่ 1) โครงการ Perry Preschool Project, 2) โครงการ Carolina Abecedarian Project, และ 3) โครงการ Chicago Child-Parent Center Program โดยทั้งสามโครงการนี้เป็นโครงการที่ให้การศึกษาแก่เด็กที่มีฐานะยากจนและเด็กด้อยโอกาส (Disadvantaged Children) ตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี โดยพบว่า เด็กที่ได้เข้าร่วมโครงการพิเศษเหล่านั้นเมื่อเติบโตขึ้นเป็นวัยรุ่นจะมีพัฒนาการในด้านการเรียนต่อที่ดีกว่า มีการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันสมควรที่ต่ำกว่า มีการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมที่น้อยกว่า รวมไปถึงยังมีหน้าที่การงานและรายได้ที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มเด็กนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ สิ่งที่เห็นจากงานวิจัยนี้ก็คือ การสร้างบุคลิกภาพตั้งแต่ในวัยเด็กนอกจากจะส่งผลต่อความฉลาดทางด้านสติปัญญาแล้ว ยังส่งผลต่อความฉลาดทางด้านอารมณ์ (Non-cognitive Skill) ด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นประเภทของความฉลาดที่จะส่งผลกระทบต่อการประสบความสำเร็จมากกว่าการฉลาดเพียงแคสติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียว

และเนื่องจากบุคลิกภาพนั้นจะมีความแตกต่างกันในแต่ละสังคมและในแต่ละวัฒนธรรม วิทยาลัยนานาชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) ได้จัดงานสัมมนาวิชาการเรื่อง "Personalities for Sustainable Development" ขึ้นในวันที่ 31 มีนาคม เวลา 13.00 (ห้องประชุม 202 อาคารสยามบรมราชกุมารี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) โดยงานดังกล่าวจะเป็นกรณีศึกษาของประเทศไทยโดยจะมีการนำเสนองานวิจัยด้าน Personality ทั้งหมด 5 ชิ้นโดยแต่ละชิ้นจะนำเสนอผลวิจัยด้าน Personalities ที่สำคัญได้แก่

- 1) **ความมุ่งมั่น (Passion)** โดย ผศ.ดร.วาสิตา บุญสาธิต และ อ.ดร.ดาวิษา ศรีธีบุญรัตน์ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ภายใต้บทความชื่อ *Work Passion for Talents in High Performance Organization in Thailand*
- 2) **ความสนุกสนาน (Enjoyment)** โดย ผศ.ดร.วีระ ปาติยะเสวี (มหาวิทยาลัยมหิดล) ภายใต้บทความชื่อ *Personalities for Technology Acceptance: Implications for Fitness Tracking Devices*
- 3) **การมีสติ (Mindfulness)** โดย ผศ.ดร.พีระยุทธ เจริญสุขมงคล (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ภายใต้บทความชื่อ *The Role of Mindfulness on Employee Psychological Reactions to Mergers and Acquisitions*
- 4) **ความเชื่อมั่นในตัวเอง (Self-Efficacy)** โดย ผศ.ดร.เวสราธิ อัมบุญสุข (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ภายใต้บทความชื่อ *Parents or Peers, Wealth or Warmth?: The Impact of Social Support, Wealth, and a Positive Outlook on Self-Efficacy and Happiness*
- 5) **จริยธรรม (Ethics)** โดย ศ.ดร.อภิชาติ พันธเสน (สถาบันการจัดการชนบทและสังคม) ภายใต้บทความชื่อ *Buddhism Economics: Economics with Ethics*

ถ้าจะเปรียบเทียบบุคลิกภาพทั้ง 5 อย่างกับการขับรถแล้วนั้น บุคลิกภาพด้านความมุ่งมั่น (Passion) เปรียบเสมือนกับเป็นเครื่องยนต์ที่ใช้ในการออกสตาร์ทเครื่อง โดยความมุ่งมั่นเปรียบเสมือนกับการมองภาพจุดมุ่งหมายในชีวิตว่า "ฉันต้องการเป็นอะไร" และ "ฉันจะไปถึงที่จะเป็นนั้นได้อย่างไร" คนที่มีความมุ่งมั่นเปรียบเสมือนกับนักขับรถที่กำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางของตัวเองเอาไว้ และมีพลังขับเคลื่อนอย่างแรงกล้าที่จะไปถึงยังจุดมุ่งหมายนั้นให้ได้

อย่างไรก็ดี ในการไปถึงจุดมุ่งหมายดังกล่าว จำเป็นมากที่นักขับรถจะต้องมีความสุขและสนุกกับทางที่ไป (Enjoyment) เพราะความสนุกเป็นเสมือนกับเครื่องยนต์ขั้นดีที่สร้างพลังในการขับเคลื่อนให้ไม่มีที่สิ้นสุด การดำเนินชีวิตโดยขาดความสุขและความสนุกกับสิ่งที่ทำย่อมทำให้ผู้ขับเคลื่อนประสบกับความรู้สึกทางลบต่างๆ เช่น ความทุกข์ ความเครียด และความกังวล ซึ่งจะทำให้ไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางเหล่านั้นได้ยาก

ทั้งนี้ ย่อมเป็นไปได้ว่า ในการขับรถทางไกลนั้น อาจจะประสบกับอุปสรรคที่ไม่ได้คาดหัวบ้าง เช่น รถประสบอุบัติเหตุหรือทางที่จะไปเกิดมีการปิดเส้นทาง ซึ่งถ้าจะเปรียบเทียบกับชีวิตของคนก็เปรียบเสมือนกับ ปัญหาอุปสรรคหรือเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดหัวที่อาจทำให้การดำเนินชีวิตของเราต้องเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดในการดำเนินชีวิตภายใต้อุปสรรคดังกล่าวก็คือ "การมีสติ (Mindfulness)" คนที่มีสติจะมีความสามารถในการยอมรับกับอุปสรรคและสามารถคิดหาหนทางในการ "ใช้สติปัญญา" เพื่อแก้ไขปัญหาหรือเผชิญกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นเหล่านั้น ซึ่งจะสอดคล้องกับบุคลิกภาพในด้าน "ความมั่นใจในตัวเอง (Self Efficacy)" ซึ่งผู้ขับขี่จำเป็นต้องเชื่อมั่นว่า "ตัวเองมีความเก่งและดีพอที่จะไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางนั้นได้" และไม่ควรตั้งข้อสงสัยในศักยภาพของตัวเอง ดังนั้นการมีสติและการมีความมั่นใจในตัวเองก็เปรียบเสมือนกับการมีภูมิคุ้มกันและผู้ขับขี่สามารถหลีกเลี่ยงจากปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงที่จะเกิดขึ้นจากการขับรถคันนี้นั่นเอง

และในท้ายที่สุด ถึงแม้ว่ามนุษย์ทุกคนจะต้องการที่จะ "ประสบความสำเร็จกับสิ่งที่ตัวเองตั้งเป้าหมายจากความมุ่งมั่น" ข้างต้นก็ตาม แต่เราต้องแน่ใจว่า เราจะไม่เร่งขับจนเกินไปจนเรียกว่า "ความเร็วที่สังคมกำหนด" นั่นก็คือ ต้องแน่ใจว่า การดำเนินชีวิตที่อยากได้ อยากมี และอยากเป็นของเรานั้น ยังไม่เกิดข้อกำหนดของ "จริยธรรม" ดังนั้นจริยธรรมจึงเปรียบเสมือนกับเส้นที่กำหนดให้การดำเนินชีวิตที่มีเกเลส่วนตัวของเรานั้นเป็นการดำเนินชีวิตที่

ถูกทำนองครองธรรม ในการขับรถ จริยธรรมเปรียบเสมือนกับ "การแตะเบรก" (Brake) ที่ทำให้ชีวิตมีการดำเนินต่อไป ซึ่งเป็นชีวิตที่อาจจะไม่ได้ความสุขสูงสุดจากความอยาก (Maximize Happiness from Greed) แต่เป็นชีวิตที่อยู่อย่างการมีความทุกข์ต่ำสุดแทน (Minimize Dukkha) ซึ่งอาจจะไม่ถึงขั้นของการหลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวงแต่อย่างน้อยก็เป็นการดำเนินชีวิตโดยปกติสุข ทั้งนี้ ผลการศึกษาในการนำเสนอแต่ละชั้นเป็นดังต่อไปนี้

เนื่องจากบุคลิกภาพนั้นจะมีความแตกต่างกันในแต่ละสังคมและในแต่ละวัฒนธรรม วิทยาลัยนานาชาติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) จะจัดงานสัมมนาวิชาการเรื่อง "Personalities for Sustainable Development" ขึ้นในวันที่ 31 มีนาคม เวลา 13.00 (ห้องประชุม 202 อาคารสยามบรมราชกุมารี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) โดยงานดังกล่าวจะเป็นกรณีศึกษาของประเทศไทยโดยจะมีการนำเสนองานวิจัยด้าน Personality ทั้งหมด 5 ชิ้นโดยแต่ละชิ้นจะนำเสนอผลวิจัยด้าน Personalities ที่สำคัญได้แก่ 1) จริยธรรม (Ethics) โดย ศ.ดร.อภิชัย พันธุเสน, 2) ความมุ่งมั่น (Passion) โดย ผศ.ดร.วาสนา บุญสาร, 3) ความสนุกสนาน (Enjoyment) โดย ผศ.ดร.วีระ ปาติยะเสวี, 4) การมีสติ (Mindfulness) โดย ผศ.ดร.พีระยุทธ เจริญสุขมงคล, และ 5) ความเชื่อมั่นในตัวเอง โดย ผศ.ดร.เวสวัช อัมบุญนุษ มาดูว่าบุคลิกภาพทั้ง 5 นั้นจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาได้อย่างไรในบริบทของประเทศไทย

สรุปประเด็นการวิพากษ์

- 1) ความมุ่งมั่น (Passion) โดย ผศ.ดร.วาสนา บุญสาร และ อ.ดร.ดาวิชา ศรีวัชรรัตน์ (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ภายใต้บทความชื่อ *Work Passion for Talents in High Performance Organization in Thailand*

งานศึกษานี้ได้ทำการพัฒนาแบบจำลองความคิด (Conceptual Model) ของการสร้างความมุ่งมั่นในการทำงานของพนักงานในองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง (High Performance Organization หรือ HPO ในประเทศไทย) งานศึกษานี้ใช้การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interviews) และการสนทนากลุ่มกับพนักงานบริษัทที่เป็นกลุ่ม Talent ในองค์กรจำนวน 28 คน ผลการศึกษาพบว่า ระดับของความมุ่งมั่นจะแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับด้วยกันได้แก่ 1) ระดับปานกลาง (Neutral Stage), 2) ระดับของการสร้างความมุ่งมั่น (Passion Stage), และ 3) ระดับข้อการบ้างาน (Workaholism Stage) โดยยังสามารถจำแนกความมุ่งมั่นได้อีก 3 มิติได้แก่ แบบมีเจตคติ (Affective), แบบมีการรับรู้ (Cognitive), และแบบเจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention)

- 2) ความสนุกสนาน (Enjoyment) โดย ผศ.ดร.วีระ ปาติยะเสวี (มหาวิทยาลัยมหิดล) ภายใต้บทความชื่อ *Personalities for Technology Acceptance: Implications for Fitness Tracking Devices*

ภายใต้การพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญก็คือ การที่เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ถูกใช้ในทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวัน (Internet of Things) ซึ่งงานศึกษาในสาขาเทคโนโลยีจำนวนมากพยายามอธิบายถึงการยอมรับในเทคโนโลยีสมัยใหม่ งานศึกษานี้ใช้แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model) ในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้อุปกรณ์ติดตามการออกกำลังกาย (Fitness Tracking) ในประเทศไทย จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 452 คนและนำมาวิเคราะห์แบบจำลอง Structure Equation Model พบว่า "ความง่ายในการใช้" (Perceived Ease of Use), การได้รับประโยชน์จากการใช้ (Perceived Usefulness), เจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention), การได้มีประสบการณ์ในการลองใช้ (Demonstrability), รวมถึง "ความสนุกในการใช้" (Perceived Enjoyment) ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความง่ายในการยอมรับเทคโนโลยี งานศึกษานี้ถือ

ได้ว่าเป็นงานชิ้นแรกที่ใช้แบบจำลองดังกล่าวเพื่อศึกษาการใช้เครื่องตรวจจับการออกกำลังกายในประเทศกำลังพัฒนา โดยใช้ประเทศไทยเป็นกรณีศึกษา

- 3) การมีสติ (Mindfulness) โดย ผศ.ดร.พีระยุทธ เจริญสุขมงคล (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ภายใต้บทความชื่อ *The Role of Mindfulness on Employee Psychological Reactions to Mergers and Acquisitions*

งานศึกษานี้อธิบายถึงผลประโยชน์ของการมีสติต่อการตอบสนองทางจิตในพฤติกรรมของพนักงานบริษัทจากการเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ซึ่งในกรณีนี้จะใช้ผลกระทบของการควบรวมกิจการ (Merger and Acquisition) เป็นกรณีศึกษาของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของพนักงานในธนาคารญี่ปุ่นที่มีสาขาในประเทศไทยจำนวน 114 ตัวอย่างและวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลอง Structure Equation Model พบว่า พนักงานที่มีระดับของการเจริญสติสูงกว่าจะมีแนวโน้มที่จะเข้าใจและยอมรับผลกระทบของการควบรวมกิจการมากกว่า

- 4) ความเชื่อมั่นในตัวเอง (Self-Efficacy) โดย ผศ.ดร.เวสรัช อุ้มบุญสุข (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) ภายใต้บทความชื่อ *Parents or Peers, Wealth or Warmth?: The Impact of Social Support, Wealth, and a Positive Outlook on Self-Efficacy and Happiness*

งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะของครอบครัว การได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนและครอบครัว บุคลิกภาพเชิงบวก ต่อความเชื่อมั่นในตนเอง จากการสำรวจและใช้แบบจำลอง Structure Equation Model พบว่า บุคคลที่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่จะส่งผลต่อความสุขของคนนั้นมากกว่าบุคคลที่ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน นอกจากนี้การได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ยังส่งผลต่อการมีความเชื่อมั่นในตนเองที่สูงขึ้นตามมาอีกด้วย ในด้านของฐานะครอบครัวพบว่า บุคคลที่มาจากบ้านที่มีฐานะสูงกลับมีระดับของความเชื่อมั่นในตนเองลดลง ในขณะที่บุคคลที่มาจากบ้านที่มีฐานะต่ำแต่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่กลับมีระดับของความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น นอกจากนี้ บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองก็มีแนวโน้มที่จะมีระดับความสุขที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะถ้าบุคคลนั้นมาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง งานศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทของพ่อแม่ที่จะส่งผลต่อการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและความสุขของลูก ถึงแม้ว่าครอบครัวนั้นจะมีฐานะยากจนก็ตาม

- 5) จริยธรรม (Ethics) โดย ศ.ดร.อภิชัย พันธเสน (สถาบันการจัดการชนบทและสังคม) ภายใต้บทความชื่อ *Buddhism Economics: Economics with Ethics*

โดยงานศึกษานี้ได้อธิบายถึงหลักการของพุทธเศรษฐศาสตร์ (Buddhism Economics) อันเป็นสาขาที่นำคำสอนของพระพุทธเจ้ามาประยุกต์เข้ากับแนวคิดในวิชาเศรษฐศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นจากอารยธรรมตะวันตก เพื่อเป็นการเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะความเป็นจริงของตัวมนุษย์ จากเดิมเศรษฐศาสตร์ที่มาจากฝั่งตะวันตกจะอธิบายถึงการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะทำให้ปัจเจกบุคคลได้รับความพึงพอใจสูงสุด ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และสามารถทำให้สังคมได้บรรลุถึงสวัสดิการทางสังคมสูงสุดภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน ในขณะที่หลักการทางพุทธเศรษฐศาสตร์เป็นการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะทำให้ปัจเจกบุคคลและสังคมบรรลุซึ่งสันติสุขจากการมีชีวิตอยู่ในโลกของวัตถุภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด งานวิจัยชิ้นนี้ได้อธิบายถึงความจำเป็นที่จะต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีตัวตน ซึ่งก็คือการอยากได้อะไรก็มี และอยากเป็น กับการกำหนดตัวเองไม่ให้เกินกว่าเส้นของคุณธรรมจริยธรรมขั้นต่ำ (Minimum

Ethical Line) ที่ควรจะเป็น ซึ่งสามารถทำได้โดยใช้หลักการทางพุทธศาสนาต่างๆ ได้แก่ การเน้นการพึ่งตนเอง การใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท การเน้นอธิษฐาน (หรือการละเว้นจากการสร้างเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความรุนแรง) การเน้นการไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น การพยายามละกิเลสและความโลภ และการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการทำความผิด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ทั้งนี้ในด้านของข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรเริ่มตั้งแต่การปรับระบบการศึกษาโดยเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างทักษะทางอารมณ์ (Non-cognitive Skill) ให้มากขึ้นกว่าจากเดิมที่เน้นเพียงการสร้างทักษะทางปัญญา (Cognitive Skill) ทั้งนี้บทบาทของครอบครัวและสภาพแวดล้อมมีความสำคัญต่อการสร้างบุคลิกภาพที่จำเป็นไม่ว่าจะเป็น การพยายามให้เกิดการค้นหาแรงบันดาลใจจนนำมาสู่การสร้างความมุ่งมั่น (Passion) การสนับสนุนให้บุคคลได้เรียนรู้ในการเจริญสติเพื่อนำมาสู่การมีสติในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค รวมถึงการใช้บริบททางด้านคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้มีการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข

สารัตถะ งานประชุมวิชาการระดับชาติในวันคล้ายวันสถาปนา ครบรอบ ๕๐ ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา

หัวข้อหลัก “นิศา ๕ ทศวรรษกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย หัวข้อรอง “การพัฒนาตลอดชีวิตเพื่อคนทุกวัยเพื่อไทยทุกคน”

ข้อเสนอแนะที่นำเสนอ

๑. กลยุทธ์การบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การของบริษัทในอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์
๒. มหาวิทยาลัยนอกระบบกับค่านิยมสัญญา: การศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (มหาวิทยาลัยนอกระบบ) และมหาวิทยาลัยของรัฐ
๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของจังหวัดสงขลาในช่วงอายุ ๑๕ ปี ถึง ๕๙ ปี
๔. การศึกษากระบวนการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

บทความที่ ๑ กลยุทธ์การบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การของบริษัทใน
อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ โดย ผศ.ดร.สมบัติ กุสุมาวลี

สรุปสาระสำคัญของบทความที่น่าสนใจ

โลกในปัจจุบันได้เดินมาถึงยุคแห่งเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และได้เกิดปรากฏการณ์ของคนกลุ่มหนึ่งที่เป็นตัว
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของโลก คือ คนทำงานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ระดับสูง (Creative Class) ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้อง
มีระบบในการพัฒนาคนกลุ่มนี้ให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการ
พัฒนา (UNCTAD) ได้ทำการจำแนกประเภท “อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์” ออกเป็น ๔ ประเภทได้แก่ กลุ่มมรดกทาง
วัฒนธรรม กลุ่มศิลปะ กลุ่มสื่อ และกลุ่มสร้างสรรค์ตามลักษณะงาน ดังนั้นแง่ของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่
เหมาะสมกับบุคลากรเชิงสร้างสรรค์หรือไม่อย่างไร

ทั้ง ๔ กลุ่ม มองว่าการเปิดรับผู้ที่จะเป็นสมาชิกขององค์กรควรเป็นคนท้องถิ่น มีความอดทน เปิดรับฟังความ
คิดเห็นผู้อื่น ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถสื่อสารกับคนได้หลากหลายประเภท และสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
ระยะยาว วิธีการคัดเลือกจะให้ความสำคัญกับการสัมภาษณ์ การทดลองงานและพิจารณาผลงานในอดีต วิธีการบริหาร
ค่าตอบแทนจะให้ความสำคัญกับเงินเดือนเป็นหลักแต่ในกรณีกลุ่มสื่อ จะให้ความสำคัญกับค่าจ้างจากผลงานรายชิ้นด้วย
การบริหารแรงงานสัมพันธ์จะเน้นกิจกรรมท่องเที่ยว กิจกรรมสังสรรค์ และเพิ่มกิจกรรมด้านสุขภาพ พนักงานอยากให้
องค์กรเพิ่มระบบงาน HRIS ที่ดี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ การระดมสมองในทีม
และการสอนงานโดยหัวหน้างาน การพัฒนาองค์การเน้นการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานในรูปแบบพื้นที่สีเขียว
ความสว่าง เปิดโอกาสให้คิดค้นงานใหม่ มีอิสระในการคิด และยอมรับในความผิดพลาดในงาน

สรุปประเด็นการวิพากษ์

ประเทศไทยจะต้องสร้างแนวทางปฏิบัติและชุดเครื่องมือปฏิบัติเฉพาะที่รองรับต้องการเติบโตของเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ ทั้ง ๔ อุตสาหกรรมที่น่าสนใจ ควรมีการตกผลึกออกมาเป็นความสามารถหลักขององค์กรที่ชัดเจน และผล
การศึกษาของงานวิจัยจะต้องนำมาประยุกต์ใช้กับสถาบันการศึกษาแล้วสอนนักศึกษาให้มีความพร้อมสำหรับการ
ทำงานในอนาคต พร้อมทั้งมีการออกแบบเป็นชุดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) งานวิจัยนี้จะชี้ให้เห็นถึง
ความสำคัญว่าเงินเดือนกับงานจะต้องไปด้วยกัน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ภาครัฐ: รัฐบาลไทย - ควรมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน หน่วยงานด้านการกำหนดยุทธศาสตร์ -
ออกแบบและวางแผนวงจรการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยทำงาน กระทรวงและกรมที่เกี่ยวข้อง - บูรณาการการ
ทำงานทั้งในเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการ ส่วนงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง - ส่งเสริมค่านิยมวัฒนธรรมเรื่อง
“ขันติธรรม” ผู้บริหาร ผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงานภาครัฐ - ปรับกระบวนการทัศน์ ค่านิยมแล้ววัฒนธรรม
หน่วยงานเชิงกำหนด ติดตาม ตรวจสอบ นโยบาย - มีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานสอดรับ ไม่เป็นอุปสรรค

ภาคเอกชน - ปรับกระบวนการทัศน์ วิธีคิด ค่านิยมและวัฒนธรรม - ปรับแนวคิดตัวแบบทางธุรกิจและรูปแบบ
การบริหารจัดการองค์กร - ปรับแนวคิดและรูปแบบ การบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ภาคการศึกษา - หน่วยงานรัฐที่กำกับดูแลด้านการศึกษา - สถาบันอุดมศึกษา - ผู้บริหารการศึกษาและนักวิชาการ

บทความที่ ๒ มหาวิทยาลัยนอกระบบกับค่านิยมสัญญา: การศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (มหาวิทยาลัยนอกระบบ) และมหาวิทยาลัยของรัฐ โดย ผศ.ดร.รัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา

สรุปสาระสำคัญของบทความที่น่าสนใจ

การศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (มหาวิทยาลัยนอกระบบ) และมหาวิทยาลัยของรัฐ ค่านิยมสัญญาของ มหาวิทยาลัยนอกระบบ คือ ๑.มีความคล่องตัวในการอนุมัติหลักสูตรใหม่ๆ มีความสอดคล้องบริบทและพลวัตของโลก ๒.การมีประสิทธิภาพ ความเข้มแข็งทางวิชาการ การประหยัดในเชิงเศรษฐกิจ และการลดภาระทางงบประมาณของภาครัฐ ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยนอกระบบยังคงต้องใช้งบประมาณของภาครัฐอยู่ และมหาวิทยาลัยนอกระบบใช้งบประมาณในการผลิตนักศึกษารายหัวแพงกว่า มหาวิทยาลัยภาครัฐ โดย มหาวิทยาลัยนอกระบบใช้งบในการก่อสร้างตึก อาคาร จัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าครึ่ง และการใช้งบในการว่าจ้างบุคลากรค่อนข้างสูง ในทางตรงกันข้าม การใช้เงินในการพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้และวิชาการน้อยมาก และมหาวิทยาลัยนอกระบบจะผลิตงานวิจัยมากกว่ามหาวิทยาลัยในระบบ (วิศวกรรมและวิทยาศาสตร์)

สรุปประเด็นการวิพากษ์

มหาวิทยาลัยทั่วประเทศไทยควรจะมีการพูดคุย สร้างความเข้าใจซึ่งกันในเรื่องทิศทางการศึกษาของไทย โดยควรทำตามปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ การสร้างนวัตกรรมและตอบโจทย์บริบททางสังคม มีการกระจายความรู้สู่นอกรั้วมหาวิทยาลัยไปยังชุมชนและสังคม มหาวิทยาลัยจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพนักศึกษา มากกว่าปริมาณนักศึกษา คณะผู้บริหารของสถาบันการศึกษาจะต้องทำการคิดและวางแผนอย่างเป็นระบบ มีทิศทางสอดคล้องตรงกัน เป็นเอกภาพ งานวิจัยดังกล่าวทำให้ มหาวิทยาลัยในประเทศไทยต้องกลับมาคิดทบทวนอีกครั้ง ในประเด็นเรื่อง งบประมาณ รายได้ รายจ่าย และการบริหารเงินเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายทางการศึกษาในระดับชาติ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบราชการและการควบคุมดูแลการบริหารราชการแผ่นดิน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จำเป็นต้องร่วมมือกันในการปฏิรูประบียบและข้อกฎหมาย ตลอดจนออกแบบระบบกำกับดูแลมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยไม่ยึดติดกับแนวคิดและกฎระเบียบของหน่วยงานราชการ โดยเฉพาะในด้านการกำกับดูแลหลักสูตรการศึกษาการบริหารงานบุคคล และการบริหารการเงิน การคลังและการพัสดุ

๒. การตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรจำเป็นต้องได้รับการปฏิรูปเพื่อให้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดต่างๆสอดคล้องกับบริบทที่แท้จริงของแต่ละมหาวิทยาลัย ในขณะเดียวกัน เกณฑ์ตัวชี้วัดเหล่านั้นยังจำเป็นต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกยอมรับ ทั้งนี้เพื่อให้การตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตรเป็นการประเมินในเชิงสร้างสรรค์ละเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรอย่างแท้จริง

บทความที่ ๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของจังหวัดสงขลาในช่วงอายุ ๑๕ ปี ถึง ๕๙ ปี โดย อาจารย์ ดร.นุกูล ชื่นพิก อาจารย์ ดร.วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล อาจารย์ ดร.นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว อาจารย์ ดร.ชุติมา หวังเบญหมัด และ อาจารย์ ดร.สิริลักษณ์ ทองพูน

ผู้นำเสนอในวันประชุมวิชาการ อาจารย์ ดร.วรลักษณ์ ลลิตศศิวิมล

สรุปสาระสำคัญของบทความที่นำเสนอ

ในจังหวัดสงขลาได้เผชิญปัญหาการขาดแคลนแรงงานในด้านคุณสมบัติ กล่าวคือ แรงงานมีคุณสมบัติที่ไม่เหมาะสมกับงาน โดยเฉพาะแรงงานสายวิชาชีพที่ขาดแคลนมากที่สุด สาเหตุเกิดจากความไม่สอดคล้องของระบบการศึกษา นักศึกษาที่เรียนจบปริญญาตรีในปัจจุบันมีจำนวนล้นตลาด นักศึกษาที่จบปริญญาตรีส่วนใหญ่ไปทำงานในตำแหน่งที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าตนเอง เกิดความไม่สมดุลในตลอดแรงงาน ผู้ประกอบการมีความต้องการคนที่จบการศึกษาในระดับ ปวส. ที่เพิ่มขึ้น และความต้องการคนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ลดลง อาชีพที่ขาดแคลน : เสมียน พนักงานขาย และช่าง เพราะผู้ประกอบการมองว่าคนที่เรียนจบสายวิชาชีพจะมีความรู้ในลักษณะงานมากกว่าคนที่เรียนจบปริญญาตรี ผู้ประกอบการต้องการคุณลักษณะของแรงงานในด้านความรู้ในการทำงาน ด้านคอมพิวเตอร์ และภาษาต่างประเทศ ในส่วนของคุณลักษณะทางด้านอารมณ์ ได้แก่ ความมีคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์ อ่อนน้อมถ่อมตน ในแง่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสถานประกอบการ ได้แก่ การพัฒนา คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน ส่งเสริมการศึกษา สวัสดิการ พัฒนาการสื่อสาร และการสอนงาน

แนวทางในการพัฒนา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างร่วมมือกันระหว่าง ๓ ฝ่าย ได้แก่ ภาครัฐ โดยให้ความคุ้มครองแรงงานในด้านความปลอดภัยในการทำงาน และคุณภาพชีวิตในการทำงาน สถาบันการศึกษา ควรผลิตนักศึกษาที่มีความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง และ สถานประกอบการ โดยให้หัวหน้างานร่วมกับพนักงานซึ่งจะทำให้หัวหน้าสามารถเห็นถึงประเด็นปัญหาจริงและสามารถแก้ไขได้ตรงประเด็น

สรุปประเด็นการวิพากษ์

การสร้างทักษะให้คนรุ่นใหม่ ควรเริ่มจากการปลูกฝังทัศนคติและทักษะมาตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และเสริมสร้างทักษะจนมีความชำนาญและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม ภาครัฐและสถาบันการศึกษาควรมีการพูดคุยและสร้างความเข้าใจร่วมกันกับสถานประกอบการ เพื่อทราบถึงภูมิทัศน์ธุรกิจและความต้องการในด้านคุณลักษณะและทักษะแรงงานอย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้ภาครัฐและสถาบันการศึกษามีกรอบแนวคิดและแนวทางที่ชัดเจนในการผลิตนักศึกษาและอำนวยความสะดวกในการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่แรงงานในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- จังหวัดสงขลาหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรกำหนดเป้าหมายระยะยาวสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์วัยแรงงาน เช่น เพื่อการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของจังหวัด เป็นต้น
- องค์กรหรือสถานประกอบการควรประเมินทักษะที่จำเป็นของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาและนำไปสู่เป้าหมายระยะยาวขององค์กร ซึ่งผลการประเมินนำไปสู่การหาแนวทางหรือมาตรการในการพัฒนาพนักงานที่เหมาะสม
- วัยแรงงานควรพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ทั้งทักษะด้าน Hard Skills และ Soft Skills เนื่องจากการพัฒนาในระดับบุคคลสามารถทำให้ระดับองค์กรและระดับประเทศมีการยกระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นได้

บทความที่ ๔ การศึกษากระบวนการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดย รศ.ดร. จุฑามาศ แก้วพิจิตร

สรุปสาระสำคัญของบทความที่น่าสนใจ

พิพิธภัณฑ์ถือว่าเป็นเครื่องมือชนิดในการเรียนการสอนที่ช่วยในการปลูกฝังเรื่องราวประวัติศาสตร์ งานวิจัยดังกล่าวได้ทำการศึกษา ๔ พิพิธภัณฑ์ ได้แก่ สมบัติแม่น้ำเพชรบุรี พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทยพวน พิพิธภัณฑ์บ้านเขายี่สาร และอุทยาน ร.๒ ดังนั้นจึงต้องมีระบบในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของภัณฑารักษ์ เพื่อเปิดทัศนคติการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยมีภัณฑารักษ์และนักศึกษา ผู้ซึ่งเป็นคนอำนวยความสะดวกในการสร้างกระบวนการเรียนรู้และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ต่อไป โดยใช้กระบวนการ ๔ ขั้นตอน ๑. Engage กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้โดยการตั้งคำถามให้กับตนเอง ๒. Explore กระบวนการเรียนรู้ที่เปิดประสบการณ์เรียนรู้แนวคิดหรือทักษะใหม่ๆด้วยตัวเอง ๓. Explain การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียน ๔. Apply การสร้างโอกาสในการนำความคิดไปประยุกต์ใช้เพื่อทำความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น หลังจากผ่านจากการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ทำให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าและบทบาทของพิพิธภัณฑ์ที่สำคัญต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

สรุปประเด็นการวิพากษ์

สิ่งที่สำคัญคือ ผู้อำนวยความสะดวก จะต้องมีความหมายในการสร้างการเรียนรู้และมีทักษะในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนรู้ งานดังกล่าวเป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มีส่วนในการพัฒนาการเรียนรู้ของภัณฑารักษ์ในพิพิธภัณฑ์ทั้ง ๔ แห่ง มีข้อเพิ่มเติมในส่วน ข้อสรุปกระบวนการเรียนรู้ของภัณฑารักษ์มีความแตกต่างกับกระบวนการเรียนตลอดชีวิตของอาชีพอย่างไร สิ่งที่ท้าทายคือการสร้างคุณค่า (Public Value) ให้กับพิพิธภัณฑ์ และสร้างรูปแบบการพัฒนาตลอดชีวิต (Lifelong Development) ให้กับพิพิธภัณฑ์ และเชื่อมโยงไปยังคุณภาพของประชากรในแง่ความมีสุนทรียภาพของประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ปรับเปลี่ยนทัศนคติของภัณฑารักษ์และผู้เข้าชม โดยสนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์เป็นเครื่องมือหนึ่งในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวโน้มการศึกษาตามศตวรรษที่ ๒๑
- สำนักงานงานพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ควรมีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจในบทบาทที่เปลี่ยนไป จากพิพิธภัณฑ์ที่เป็นแค่สถานที่จัดแสดงวัตถุ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถค้นหาประสบการณ์ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- องค์กรสามารถสร้างพิพิธภัณฑ์ เป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ควบคู่ไปกับการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้
- ใช้พิพิธภัณฑ์เป็นเครื่องมือในการสื่อสารวัฒนธรรมและสร้าง DNA ให้กับบุคลากรในองค์กร
- สื่อสารคุณค่าของการเป็นภัณฑารักษ์ที่เปรียบเสมือนกระบวนการ (Facilitator) ในการถ่ายทอดความรู้ระหว่าง ชุมชน องค์กร สังคม

สารัตถะ

การนำเสนอบทความงานประชุมวิชาการระดับชาติในวันคล้ายวันสถาปนาครบรอบ ๕๐ ปี

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา

หัวข้อหลัก “นิต้า ๕ ทศวรรษกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

กลุ่มย่อย พัฒนาการเศรษฐกิจ หัวข้อ “มุ่งสู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน” (Toward Sustainable Economy)

ห้อง ๖๐๐๑ ชั้น ๖ อาคารนวมินทรราชสถิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

บทความที่นำเสนอ

๑. อุดมศึกษาไทยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน
ผู้นำเสนอ ผศ.ดร. อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล
๒. การเตรียมความพร้อมด้านการแข่งขันการท่องเที่ยวและชนบทไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
(Competitiveness Preparation of Tourism Sector and the Thai Rural in Joining AEC)
ผู้นำเสนอ ผศ.ดร. อภิตา ชินประทีป
๓. ประสิทธิภาพของการพิจารณาคดีของศาลและการคอร์รัปชันทางการบริหาร กรณีตัวอย่างจากข้อมูลระดับ
ผู้ประกอบการ (Judicial Effectiveness and Administrative Corruption: Evidence from a Firm-Level
Data)
ผู้นำเสนอ อ.ดร. ทองใหญ่ อัยยะวรากล และ อ.ดร.ทัศนีย์ สติมานนท์
๔. ปรัชญาของเศรษฐกิจ: องค์รวมของแนวทางการพัฒนาประเทศกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์สายหลัก (Sufficiency
Economy Philosophy: A Holistic Approach to Economic Development and Mainstream
Economic Thought)
ผู้นำเสนอ ผศ.ดร. ประสพโชค มั่งสวัสดิ์

สรุปสาระสำคัญของบทความที่นำเสนอ

บทความที่ ๑ อุดมศึกษาไทยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

บทความนี้นำเสนอความสำคัญของอุดมศึกษาต่อการพัฒนาประเทศ ในขณะที่ระบบอุดมศึกษาของไทยยังเผชิญปัญหาและความท้าทายหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตบัณฑิตไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด กระบวนการรับเข้าโดยวิธีการรับตรงของสถาบันอุดมศึกษา ส่งผลต่อการพึ่งพาการกวดวิชาและเป็นภาระกับผู้ปกครองและผู้เรียน การเผชิญความท้าทายจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการบริหารจัดการให้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล รวมถึงระบบการเงินเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะการกู้ยืมเพื่อการศึกษา

บทความที่ ๒ การเตรียมความพร้อมด้านการแข่งขันการท่องเที่ยวและชนบทไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

บทความนำเสนอตัวชี้วัดด้านความยั่งยืนของการท่องเที่ยว โดยทดสอบจากข้อมูลจริงของประเทศในอาเซียน ๑๐ ประเทศ ได้แก่ ไทย เมียนมา ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน ครอบคลุมมิติด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ (เช่น สินทรัพย์ทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ผลกระทบของความเชื่อมโยงและผลกระทบของความรวดเร็ว) บทบาทของโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ และความยั่งยืนทางสังคม สามประเด็นหลักที่จะทำให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ ๑) ความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม จะต้องเป็นกิจกรรมที่มีความเสียหายน้อยที่สุดต่อสิ่งแวดล้อม และจะต้องมีความพยายามที่จะให้เกิดประโยชน์กับสิ่งแวดล้อมในทางบวก ๒) ความยั่งยืนทางด้านสังคมและวัฒนธรรม จะต้องเป็นกิจกรรมที่ไม่เป็นอันตรายหรือมีผลกระทบต่อโครงสร้าง

ทางสังคมหรือวัฒนธรรมของคนในชุมชน และ ๓) ความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ จะต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในด้านของเศรษฐกิจ โดยคนที่ได้รับประโยชน์จากธุรกิจที่ยั่งยืนควรครอบคลุมทุกกลุ่ม ทั้งเจ้าของ พนักงาน และคนในท้องถิ่น

บทความที่ ๓ ประสิทธิผลของการพิจารณาดีของศาลและการคอร์รัปชันทางการบริหาร กรณีตัวอย่าง จากข้อมูลระดับผู้ประกอบการ

บทความนี้ทำการศึกษาข้อมูลจาก the Business Environment and Enterprise Performance Survey (BEEPS) ๒๐๐๕ เพื่อทำการศึกษาศักยภาพของการพิจารณาดีที่มีต่อปัญหาการคอร์รัปชันทางการบริหาร พิจารณาจากการตัดสินบนและจำนวนเงินสินบน ผลการศึกษาพบว่า ความมีประสิทธิภาพ ทั้งความรวดเร็ว ความยุติธรรม ฯลฯ ของกระบวนการพิจารณาดีมีผลต่อการลดการคอร์รัปชันทางการบริหารได้

บทความที่ ๔ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: องค์รวมของแนวทางการพัฒนาประเทศกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์สายหลัก

บทความนี้นำเสนอการพัฒนากระแสหลักที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาได้ อาทิ การทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความเหลื่อมล้ำ ความยากจนและการกระจายรายได้ และปัญหาสังคมต่าง ๆ เป็นต้น แนวคิดของการพัฒนาแบบองค์รวมโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงถูกนำเสนอเป็นทางเลือกของการพัฒนาเพื่อไปสู่ความสมดุลและยั่งยืน การศึกษานี้ได้พยายามอธิบายถึงความจำเป็นในการสร้าง Sufficiency Economy Mindset ในระดับคนและสังคม โดยใช้แนวคิดทางวิทยาศาสตร์พฤติกรรม (Behavioral Science) และ Neurology มาช่วยอธิบายและกำหนดแนวทางสำหรับการสร้าง Mindset ดังกล่าวให้เกิดขึ้น โดยการต่อยอดในเรื่องเดิม ๆ ให้เกิดเป็นความเคยชิน และสามารถเกิดเป็นพฤติกรรมของคนและสังคมตามที่ต้องการได้

สรุปประเด็นการวิพากษ์

บทความที่ ๑ ผู้วิพากษ์ ดร. ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค

ความไม่สอดคล้องทางการศึกษาต่อตลาดแรงงานไทย ปัญหา credentialism การที่สังคมไทยให้ความสำคัญกับคุณวุฒิ ใบประกาศ มากกว่าความสามารถ ก.พ. (รัฐบาล) ผูกพันเงินเดือนของข้าราชการกับคุณวุฒิปริญญาตรีเงินเดือนเริ่มต้น ๑๕,๐๐๐ บาท จึงเกิดพฤติกรรมการเรียนเพื่อเพิ่มคุณวุฒิมากกว่าความรู้ (หรือความรู้-วิชาการเป็นเพียงผลพลอยได้ ดังนั้นจึงเกิดปัญหาระหว่างการเรียนกับการทำงาน เพราะงานที่ไม่จำเป็นต้องใช้คุณวุฒิขนาดนั้น ภาคเอกชน (กรณีธนาคารไทยพาณิชย์) ต้องการผู้จบสายสังคมมากกว่าสายวิทยาศาสตร์ หรือสาย technical เป็นต้น

บทความที่ ๒ ผู้วิพากษ์ ผศ.ดร. วิศาล บุปผเวส

การท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนไม่ควรมุ่งการแข่งขันอีกต่อไป แต่ควรเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างกัน ให้เกิดความเข้มแข็งของการท่องเที่ยวในภูมิภาค และการพัฒนาการท่องเที่ยวควรมุ่งเน้นการสร้างอุปทานของการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นได้ตลอดทั้งปี ไม่ใช่เป็นลักษณะ by Event หรือตามเทศกาลเป็นหลัก ควรให้สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดและเป็นการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาค เพื่อดึงนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอื่นให้มาจับจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่อาเซียน และใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวในภูมิภาคให้นานขึ้น

บทความที่ ๓ ผู้วิพากษ์ รศ.ดร. ราเชนทร์ ชินทยาธรรค์

ผู้วิพากษ์เห็นว่า บทความนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการศึกษาเชิงประจักษ์เพื่อศึกษาเหตุของปัญหาการคอร์รัปชัน และยังชี้ให้เห็นว่า กระบวนการพิจารณาดีของศาลส่งผลต่อการเกิดปัญหาการคอร์รัปชันได้ และมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาแบบจำลองเพื่อการศึกษาและพัฒนางานศึกษาต่อไปด้วย

บทความที่ ๔ ผู้วิพากษ์ ผศ.ดร. อสิริยา นิตินันท์ประกาศ บุญยศิริ

ผู้วิพากษ์มีความเห็นต่อการพัฒนาบทความว่า จากการที่ผู้เขียนเริ่มต้นด้วยการกล่าวถึงพฤติกรรมของคน (People's Behavior) ก่อนที่จะนำไปสู่การพัฒนาแบบองค์รวม ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านในตอนแรกตั้งคำถามว่า พฤติกรรมของคน เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างองค์รวมอย่างไร จึงน่าจะมีการเขียนเพิ่มเติมว่า SEP เป็นการพัฒนาแบบองค์รวมระหว่าง เศรษฐกิจ พฤติกรรมของคน และสังคมเข้าด้วยกัน แล้วจึงต่อด้วยการอธิบายถึง People's Behavior ในหัวข้อ People's Behavior น่าจะมีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง แนวคิด Main Stream ที่อยู่บนพื้นฐานความโลภ ความสนใจใน ประโยชน์ตัวเอง และแนวคิด SEP ที่อยู่บนพื้นฐานของ mindfulness/pro-social เน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำ ประโยชน์เพื่อผู้อื่นให้ชัดเจนมากขึ้น และควรเน้นให้ชัดเจนว่าเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมเป็นความจำเป็นต่อการใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

บทความที่ ๑ อุดมศึกษาไทยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสรุปได้ ดังนี้

- ๑) ผลักดันให้เกิดการจัดทำแผนกำลังคนของประเทศ และการปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา เพื่อใช้เป็น กรอบแนวทางในการจัดสรรงบประมาณแก่สถาบันอุดมศึกษาในการผลิตบุคลากรเพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการของการพัฒนาประเทศ
- ๒) ให้มีการจัดทำระบบข้อมูลความต้องการของตลาดแรงงาน โอกาสการมีงานทำในแต่ละสาขาอาชีพ และ ข้อมูลอัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการหางานทำ และอัตราการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาจาก สถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง พร้อมเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะชน
- ๓) เปลี่ยนแปลงระบบการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อศึกษาต่อในระบบอุดมศึกษาให้สะท้อนผลสัมฤทธิ์จากการ เรียนรู้ในระดับมัธยมปลายมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาการกวดวิชาลง
- ๔) ปรับปรุงระบบการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

บทความที่ ๒ การเตรียมความพร้อมด้านการแข่งขันการท่องเที่ยวและชนบทไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสรุปได้ ดังนี้

- ๑) ให้มีการศึกษาปัญหาการรั่วไหลที่เกิดขึ้นในภาคการท่องเที่ยวในเชิงลึก และวางแนวทางลดการรั่วไหลที่ เกิดขึ้น
- ๒) ควรสร้างความเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยวกับเศรษฐกิจท้องถิ่นมากขึ้น
- ๓) ส่งเสริมการลงทุนโดยผู้ประกอบการท้องถิ่น เพื่อพัฒนาและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ เพื่อลดการรั่วไหลที่เกิด จากการนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างประเทศ

บทความที่ ๓ ประสิทธิภาพของการพิจารณาคดีของศาลและการคอร์ปชั่นทางการบริหาร กรณีตัวอย่าง จากข้อมูล ระดับผู้ประกอบการ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพของการพิจารณาคดีทั้งในเรื่องความยุติธรรม ความรวดเร็ว และ อื่น ๆ เพื่อลดปัญหาการคอร์ปชั่นทางการบริหาร

บทความที่ ๔ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: องค์รวมของแนวทางการพัฒนาประเทศกับแนวคิดเศรษฐศาสตร์สาย หลัก มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสรุปได้ ดังนี้

- ๑) มีกลไกและมาตรการที่ชัดเจนในการสร้างคนและสังคมที่มี Sufficiency Economy Mindset เพื่อเป็นทุนทาง สังคม (Social Capital) ที่ดีสำหรับการสร้างสถาบัน (Institution) ที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจใน องค์รวม
- ๒) แนวทางในการสร้าง Sufficiency Economy Mindset อาจประยุกต์ใช้ศาสตร์ทางด้าน Neurology ซึ่งพิสูจน์ แล้วว่า Mindset สามารถสร้างได้ หากมีการตอกย้ำในเรื่องเดิม ๆ อย่างเป็นระบบ

สรุปสาระสำคัญของบทความที่นำเสนอ

“เหลียวหลังแลหน้าพลวัตการพัฒนาการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการอย่างยั่งยืน”

“ความรับผิดชอบต่อสังคม กับ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”

จากประเด็นสำคัญของทั้งสี่บทความมีความสอดคล้องกันในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการและการโรงแรมอย่างยั่งยืนโดยทั้งสี่บทความได้ตระหนักถึงเรื่องของการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีระบบ รับผิดชอบต่อสังคม การจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ อีกทั้งความสอดคล้องของบทความยังเน้นถึงเรื่องการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานและพัฒนาคนในอุตสาหกรรมนี้ให้มีความรับผิดชอบต่อตัวเอง ต่อองค์กรและต่อสังคม สิ่งที่สำคัญคือต้องการสร้างทัศนคติที่ดีโดยเริ่มจากผู้นำและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อองค์กร ตลอดจนถึงการคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและการสร้างโลกนี้ให้กลับคืนสู่ธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามทั้งสี่บทความมีความแตกต่างในเรื่องของ Unit of Analysis โดยมีข้อสรุปดังนี้

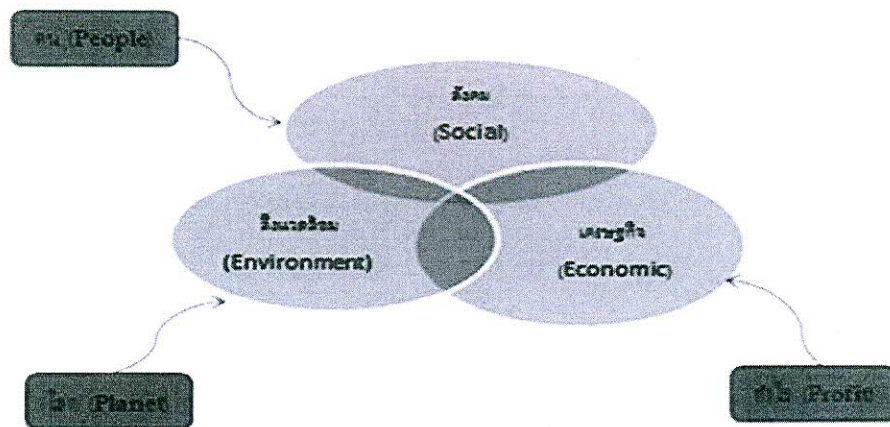
บทความที่ ๑ นำเสนอเรื่อง การรับรองมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการสู่ความยั่งยืนแบบองค์รวม

การท่องเที่ยวถือเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้และสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้มีการเติบโต อย่างไรก็ตามการลดลงของทรัพยากรและความเสื่อมสลายทางธรรมชาติอันเกิดจากการท่องเที่ยวยังเป็นปัญหาหนักในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวที่อาจส่งผลกระทบทั้งในทางลบให้แก่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ ผลกระทบร้ายแรงต่อชุมชนท้องถิ่นในเรื่องของความเหลื่อมล้ำในการจ้างงาน การกระจายผลกำไรที่ไม่เป็นธรรม และการพัฒนาที่ขาดการควบคุม ซึ่งจะส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สังคมธุรกิจและการบริการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังสร้างแรงกดดันให้แก่ทรัพยากรทางด้านมรดกวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีการป้องกัน คุ้มครอง และส่งเสริมอย่างเข้มแข็ง การเข้ามาของนักท่องเที่ยวและการขาดการควบคุม การพัฒนานักท่องเที่ยว จะส่งผลในทางลบต่อวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นดั้งเดิม และสร้างความขัดแย้งให้แก่สังคมเจ้าของบ้าน ตลอดจน ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ทั้งในเรื่องของการใช้พื้นที่ การเข้าถึงทรัพยากรและบริการท้องถิ่น ค่าครองชีพ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตทั้งสิ้น นอกจากนี้ผลกระทบในทางลบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมยังรวมถึงความกดดันทางด้านการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ ที่คนในท้องถิ่นใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคกันอยู่ ด้วยเหตุนี้ถ้าหากขาดการวางแผนการใช้พื้นที่และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างระมัดระวังแล้ว พื้นที่ทางธรรมชาติก็อาจถูกทำลาย ทั้งแหล่งน้ำและสภาพดิน ปัญหามลพิษ และสิ่งปฏิกูล การจราจรที่ติดขัด มลภาวะทางเสียงและทางอากาศ อุบัติเหตุ สภาวะเรือนกระจก การขาดแคลนทรัพยากร และปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ผลประโยชน์ในหลายๆ ด้านที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว เช่นการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นเรื่องที่ดี แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นต้องทำควบคู่ไปกับการสร้างสรรค์ความยั่งยืนและจิตสำนึกที่ดีอีกด้วย ปัญหาดังกล่าวจึงกลายเป็นประเด็นท้าทายในประเทศที่กำลังพัฒนา ที่จำเป็นจะต้องมีการปกป้องทรัพยากรและประชาสัมพันธ์ถึงความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและวัฒนธรรม การกำหนดนโยบายที่มีความเหมาะสมและส่งเสริมแผนงาน ตลอดจนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอีกทางหนึ่งต้องมีการจัดการทางด้านสิ่งแวดล้อมและกลยุทธ์ทางการจัดการนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ เพื่อปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและ ระบบเศรษฐกิจ

ท้องถิ่นในการควบคุมการขยายตัวของการท่องเที่ยวในวงกว้าง อาทิเช่นกระบวนการดำเนินงานทางด้านความปลอดภัย เช่น การคุ้มครอง และสวัสดิการมหาชน คุณภาพชีวิต ประสบการณ์ของผู้มาเยือน และสมดุลระหว่างผลกำไรทางเศรษฐกิจของธุรกิจการท่องเที่ยวระหว่าง ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด เครื่องมือการจัดการนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ เช่น ความสามารถในการรองรับและพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องยึดหลักความสมดุล ระหว่างความต้องการและความปรารถนาของชุมชนเจ้าบ้าน ความพึงพอใจในความต้องการของนักท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนการพิทักษ์ รักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นพื้นฐานของการท่องเที่ยว ดังนั้นการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ เป็นแผนงานระยะยาวระหว่างธรรมชาติของการท่องเที่ยว และความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมของนักท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัดการร่วมกับผู้มาเยือนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับทรัพยากรอย่างเป็นระบบ จากประเด็นปัญหาข้างต้น พบว่า แนวความคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility in Tourism and Hospitality (CSR) จึง ไม่ใช่เรื่องใหม่ในธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ หากแต่ทั้งหลักการและการปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการบำรุงรักษา เป็นเรื่องที่ต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงผลกระทบต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในหลายๆด้าน อีกทั้งระดับของแผนงาน และการพัฒนาการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะแก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders

ชุมชนการจัดการท่องเที่ยวที่จะยั่งยืนและประสบความสำเร็จได้จะต้องจัดในรูปแบบของกิจกรรมชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยบุคคลในท้องถิ่นที่มีศักยภาพ ตลอดจนตัวแทนจากกลุ่มต่างๆในชุมชนมาร่วมในการระดมความคิดเพื่อการวางแผนและดำเนินการ ควรออกกฎระเบียบที่เป็นที่ยอมรับและรับรู้สามารถตรวจสอบได้ในการกระจายรายได้และผลประโยชน์ให้กระจายสู่ชุมชนมากที่สุดเพื่อเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาต่อไป การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อมิติทางสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ชุมชนควรมีเจ้าหน้าที่ที่ทำงานทางด้านนี้โดยตรง เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประเมินการทำงานและปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปในอนาคตอีก ทั้งแหล่งท่องเที่ยวควรพัฒนารูปแบบเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ ทั้งในด้านรูปแบบและการบริการเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้ประกอบการเจ้าของธุรกิจทั้งรายใหญ่และรายย่อย มักคุ้นเคยและบริษัททัวร์ควรตระหนักว่าการท่องเที่ยวต้องอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชนจึงจะมีความยั่งยืนและมีรูปแบบวิถีชีวิตที่เป็นธรรมชาติให้เห็น ดังนั้นผู้ประกอบการควรเข้าใจว่าการท่องเที่ยวเป็นเรื่องละเอียดอ่อนถ้าเกิดผิดพลาดจะมีผลกระทบต่อคนในชุมชน จำเป็นต้องให้ความสำคัญและคืนผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนมีรายได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วย นักธุรกิจก็ไม่ควรเอาเปรียบชาวบ้าน ควรให้ความร่วมมือกับชาวบ้านและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร Corporate Social Responsibility (CSR) ซึ่งคือการดำเนินกิจการภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดีโดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับโลกและใกล้ อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยหลักการการสร้างสมดุล ๓ ด้าน เศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม (Triple Bottom Line)

ภาพที่ ๑ Triple Bottom Line

ในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นธุรกิจควรพิจารณาการสร้างคุณค่าสูงสุด (Value creation maximization) ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับกิจการ (stakeholders) ที่สามารถสร้างผลกระทบโดยตรงต่อธุรกิจ หรือผู้ที่รับผลกระทบโดยตรงจากธุรกิจนั้น ซึ่งครอบคลุมไม่เพียงแต่ผู้ถือหุ้น แต่รวมถึงพนักงาน ลูกค้า คู่ค้าต่าง ๆ หุ้นส่วนธุรกิจ รัฐบาล รวมตลอดจนถึง ชุมชนที่อยู่แวดล้อมที่ตั้งของธุรกิจนั้น ยิ่งธุรกิจสามารถสร้างประโยชน์ให้กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มากเท่าใด ธุรกิจนั้นก็ยิ่งได้รับการยอมรับจากสังคม และจะสามารถดำเนินกิจการไปได้อย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น โดยเปลี่ยนแนวคิดการเน้นเรื่องผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและการเงินเพียงด้านเดียว (Single Bottom Line) เป็นการสร้างผลตอบแทนทางสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับเป้าหมายเรื่องผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (Triple Bottom Line)

ประเด็นท้าทายสำหรับผู้ประกอบการคือ การสร้างสมดุลให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มที่อาจจะมีเป้าหมายความต้องการที่แตกต่างกัน (win-win solution) ธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่กล่าวไปข้างต้น และสามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรายกลุ่มอย่างเจาะจงได้ จะช่วยรักษาและเพิ่มพูนสัมพันธภาพอันดีระหว่างธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ทำให้ธุรกิจนั้นไม่เพียงแต่บรรลุเป้าหมายของธุรกิจ แต่ยังช่วยให้ธุรกิจสามารถดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนได้ การบริหารจัดการผลประโยชน์ในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำเป็นจะต้องการบริหารจัดการสู่ความยั่งยืนแบบองค์รวมเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในธุรกิจนำเที่ยวจำเป็นจะต้องดำเนินการในมาตรการดังนี้

๑) มาตรการด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เน้นรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่ให้ความมั่นใจ และความไว้วางใจแก่นักท่องเที่ยว โดยการให้บริการที่ถูกต้องไม่ผิดพลาด ตรงเวลา ราคายุติธรรม และการตอบสนองการรักษาสิทธิผลประโยชน์ของลูกค้า

๒) มาตรการด้านการบริหารจัดการ องค์กรแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เน้นความสำคัญในการมีนโยบาย แผนการดำเนินงาน ตรวจสอบกำกับดูแลและประเมินผลการปฏิบัติงานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคลากรบนฐานแนวคิดด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในการปฏิบัติงาน

๓) มาตรการด้านการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนการเป็นสมาชิกภาพ ชมรม สมาคมด้านการท่องเที่ยว และส่งเสริมความร่วมมือกับภาครัฐ ความเอกชน และชุมชน ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมทางวิชาชีพ และหลักธรรมาภิบาล อบรมให้ความรู้ การฝึกอบรม การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

๔) มาตรฐานด้านกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมการกำหนดแผนการทำการกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างเป็นรูป ธรรมในการร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและใช้ทรัพยากร การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เน้นการกระจายรายได้สู่ชุมชน (Local Income) ที่เข้าไปใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวและ การจ้างงาน (Employment) รวมทั้งการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คำนึงถึงอนุรักษ์ คุณค่าของงานศิลปวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม

ดังนั้นการรับรองมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยวจะต้องพัฒนากระบวนการประเมินมาตรฐานและรายงานผลให้มีความโปร่งใส เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกซื้อสินค้าและบริการจากผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้ตรงตามความต้องการโดยปราศจากความเสี่ยงต่อชีวิตและการสูญเสียทรัพย์สิน นอกจากนี้ ในส่วนของผู้ประกอบการนอกจากจะมีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว คู่ค้าและสังคมโดยรวมแล้วยังจะต้องคำนึงจริยธรรมธรรมและจรรยาบรรณในการบริหารจัดการภายในองค์กรความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนซึ่งการพัฒนาจะประสบความสำเร็จไม่ได้เลยถ้าไม่คำนึงคุณภาพของบุคลากรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่พักอาศัยและต้องมีการคำนึงการรักษาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆกันและการพัฒนา สถานที่ท่องเที่ยวก็เช่นการคำนึงการนำวัฒนธรรมหรือสิ่งที่มีคุณค่ามาพัฒนาเพื่อคำนึงคุณค่าที่จะได้ทั้งคนไปเที่ยวและคนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการตระหนักและเกิดความรักและหวงแหนสิ่งที่มีคุณค่านั้นๆและรู้จักที่จะพัฒนาเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและไม่ทำลายความเป็นวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

สรุปประเด็นการวิพากษ์

การรับรองมาตรฐานธุรกิจนำเที่ยว จากการวิพากษ์ของผู้เข้าฟังกล่าวว่าการจะเขียนมาตรฐานการนำเที่ยวควรต้องมีการศึกษาจากความต้องการของผู้บริโภคด้วย เช่น นักท่องเที่ยวต้องการอะไรและผู้ประกอบการควรคำนึงถึงสินค้าที่ผลิตควรให้ได้มาตรฐานและมีความเป็นธรรมต่อผู้บริโภคการจัดเตรียมความพร้อมของเจ้าของบ้าน ควรคำนึงว่านักท่องเที่ยวเมื่อมาพักที่เมืองไทยแล้วเขาต้องการความสะดวกสบาย อย่างเช่น ไม่จำเป็นเสมอไปที่ชาวต่างชาติจะชอบที่พักแบบโฮมสเตย์ถ้าไม่มีความปลอดภัย เพราะสิ่งแรกที่นักท่องเที่ยวคำนึงถึงคือภัยอันตรายต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินและชีวิตได้ ส่วนเรื่องการทำงานในองค์กรที่เป็นอุตสาหกรรมบริการควรคำนึงถึง เรื่องปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการจ้างงานอย่างยั่งยืน คือมีสภาพแวดล้อมที่ดีซึ่งสิ่งเหล่านี้สำคัญกว่าเงินเดือน ดังนั้น ผู้ประกอบการและผู้บริหารควรต้องเพิ่มมาตรการการสร้างความปลอดภัยให้คนทำงาน โดยการเห็นความสำคัญเรื่องความเป็นอยู่และสวัสดิการอื่นๆ เช่น การประกันชีวิต การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย การจะพัฒนาองค์กรควรต้องมีการพัฒนาคน และที่สำคัญสถาบันการศึกษาควรต้องมีการทำงานร่วมกันกับฝ่ายผู้ประกอบการการท่องเที่ยว การบริการ และการโรงแรม เพื่อให้ทราบถึงความต้องการด้านทักษะและแรงงานให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ทำงาน ว่ามีความถนัดงานด้านไหนตำแหน่งใด ส่วนเรื่องการจัดการกับสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมโรงแรม การจัดการขยะเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารควรต้องตระหนัก แต่ว่าการศึกษาค้นคว้าไปแนะนำให้ นักวิจัยศึกษาเรื่องการประหยัดพลังงานการจัดการเรื่องน้ำด้วยก็จะเป็นประโยชน์เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้บริหาร พนักงาน และชาวบ้านควรตระหนักและร่วมมือกันทำ ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ ยกตัวอย่างที่ผู้เข้าร่วมประชุมกล่าวว่า การท่องเที่ยวกรมพยายามแยกขยะออกเป็นประเภทต่างๆแล้วนั้น แต่เมื่อรถ

จนขยะมาเก็บก็จะขยะที่แยกแล้วไปไว้ด้วยกัน และบางที่เจ้าหน้าที่ก็จะเลือกแต่ขยะที่จะนำไปขายต่อได้เท่านั้น ดังนั้น การนำเสนอให้มีการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งทางภาครัฐและเอกชนเป็นสิ่งที่จะต้องนำมาพิจารณา เพื่อให้เกิดการทำงานที่เกิดผลให้ได้

บทความที่ ๒ นำเสนอเรื่อง การจ้างงานอย่างยั่งยืนการกำจัดวิกฤตการขาดแคลนทักษะและแรงงานในอุตสาหกรรมบริการโรงแรมความเกี่ยวพันของทัศนคติและความพึงใจ

โดยมีข้อสรุปว่า นอกจากนี้ ในส่วนของผู้ประกอบการนอกจากจะมีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยวแล้ว คู่ค้าและสังคมโดยรวมแล้ว ยังจะต้องคำนึงจริยธรรมและจรรยาบรรณในการบริหารจัดการภายในองค์กร ความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาจะประสบความสำเร็จไม่ได้เลยถ้าไม่คำนึงคุณภาพของบุคลากร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พักอาศัย และต้องมีการคำนึงการรักษาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆกัน และการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ก็เช่น การคำนึงการนำวัฒนธรรม หรือสิ่งที่มีคุณค่ามาพัฒนา เพื่อคำนึงคุณค่าที่จะได้ทั้งคนไปเที่ยวและคนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการตระหนักและเกิดความรักและหวงแหน สิ่งที่มีคุณค่านั้นๆและรู้จักที่จะพัฒนาเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและไม่ทำลายความเป็นวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สิ่งแรกที่ควรมอง คือ คุณภาพของการบริการเป็นหัวใจของอุตสาหกรรมบริการโรงแรมและการท่องเที่ยว วิกฤตการณ์การขาดแคลนแรงงาน และทักษะที่เหมาะสมที่เกิดขึ้นต่ออุตสาหกรรมนี้มีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการขาดคุณภาพการให้บริการที่ดี ซึ่งถ้าปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นโดยไม่มีการแก้ไขจะมีผลทำให้สภาพแวดล้อมของการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจซบถาล ดังนั้น หนึ่งในสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการทำให้องค์กรที่ขาดแรงงานที่เหมาะสม คือจากการที่พนักงานเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อองค์กร ซึ่งมีผลทำให้เกิดความไม่พึงพอใจและก็ลาออกไปหางานใหม่ที่องค์กรนั้นๆจัดหาค่าตอบแทนประกอบของการทำงานให้มีความเหมาะสมตามความจำเป็นและพึงพอใจ ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำของบุคคลที่มีต่องานในทางบวก ความสุข ของบุคคลอันเกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลเป็นที่พึงพอใจ ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความสุข ความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและมีกำลังใจ มีความผูกพันกับหน่วยงาน มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ทำ และสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการทำงานส่งผลต่อถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กรอีกด้วย ทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีต่องานที่ทำของบุคคล ที่มีต่องานในทางบวก ความสุขของบุคคล อันเกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลเป็นที่พึงพอใจ ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความสุข ความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและมีกำลังใจ มีความผูกพันกับหน่วยงาน มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของงานที่ทำ และสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการทำงานส่งผลต่อถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กรอีกด้วย ดังนั้นการจ้างงานอย่างยั่งยืน คือ การสร้างแรงจูงใจที่ดี และสามารถใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้พนักงานเกิดความพึงพอใจ โดยเฉพาะต่ออุตสาหกรรมบริการและการโรงแรม มีองค์ประกอบสามด้านด้วยกันที่จะช่วยให้เกิดการจ้างงานอย่างยั่งยืน องค์ประกอบแรก คือแรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากภายใน (intrinsic motivation) ได้แก่คุณภาพและสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานที่เกิดจากความต้องการของพนักงานที่ทำงาน ต้องน่ายุ่ สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้พนักงานมีสุขภาพจิตที่ดี สร้างความสัมพันธ์อันดีมิตรกับผู้ร่วมกิจกรรมอันจะทำให้เกิดความผูกพัน ความพึงพอใจ และสภาพการร่วมกัน อันเป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม องค์ประกอบที่สอง

ขั้นตอนที่หนึ่ง ศึกษาองค์ประกอบของศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย แปด องค์ประกอบ องค์ประกอบแรก คือ สิ่งดึงดูดใจ องค์ประกอบที่สอง ที่พัก องค์ประกอบที่สาม การเข้าถึง องค์ประกอบที่สี่ สิ่งอำนวยความสะดวก องค์ประกอบที่ห้า กิจกรรม องค์ประกอบที่หก บุคลากร องค์ประกอบที่เจ็ด การต้อนรับของคนในท้องถิ่น และองค์ประกอบสุดท้าย การอนุรักษ์/การรักษา

ขั้นตอนที่สอง คือ บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย ภาครัฐ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและชุมชน ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการ การตัดสินใจในช่วงปฏิบัติการการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แก่ การสนับสนุนทางทรัพยากร การบริหารและประสานงาน การเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการการแบ่งปันผลประโยชน์ ได้แก่ ทางวัตถุ ทางสังคม และส่วนบุคคล สุดท้ายการประเมินผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนสุดท้าย คือ การสร้างปัจจัยที่ช่วยให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย จิตสำนึกซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดแบ่งเป็น จิตสำนึกของเจ้าบ้านและจิตสำนึกของนักท่องเที่ยว จิตสำนึกของเจ้าบ้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุ การไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว การบริการ และการยึดหลัก “บวร” (บ้าน วัด และโรงเรียน) ส่วนจิตสำนึกของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต้องมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ การเคารพกฎระเบียบ และการรักษาความสะอาด การประสานงานที่ดีและความร่วมมือ การสนับสนุนของภาครัฐในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้นำที่ดีตามลำดับ

ในบทความนี้ ได้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไว้ กล่าวคือ องค์ประกอบของศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแปดองค์ประกอบซึ่งได้พัฒนาเพิ่มจากแนวคิดหลักสามองค์ประกอบ ได้แก่ บุคลากรการต้อนรับของคนในท้องถิ่น และการอนุรักษ์/การรักษา ทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จำเป็นต้องได้รับการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสี่ขั้นตอน ได้แก่ การตัดสินใจ การดำเนินการการแบ่งปันผลประโยชน์ และขั้นตอนสุดท้ายคือการประเมินผล สุดท้ายคือการคำนึงถึงปัจจัยที่ช่วยให้การพัฒนา ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประสบความสำเร็จ ซึ่งปัจจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่คือปัจจัยด้านจิตสำนึก (consciousness) ทั้งจิตสำนึกของประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าบ้านและจิตสำนึกของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม การศึกษารูปแบบการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีรูปแบบการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นซึ่งรูปแบบความคิดนี้ สามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เนื่องด้วยบทความนี้ให้ความสำคัญกับตัวบุคลากรขององค์กร การวางมาตรฐานที่ดีในการวางแผนการท่องเที่ยว การคำนึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยให้ฝึกทักษะใหม่โดยการให้มีการอบรมที่สม่ำเสมอหรือการเห็นความสำคัญของการลงทุนกับบุคลากรโดยวิเคราะห์จากความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่มีความต้องการใช้ทักษะสูงและขาดแคลนมากที่สุด ยกตัวอย่างเช่น การพัฒนาเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศซึ่งปัจจุบันเฉพาะภาษาอังกฤษไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพด้านการบริการแต่ต้องคำนึงถึงชาติอื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษมาแต่กำเนิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นการบริหารได้มาซึ่งผลประโยชน์อย่างมากมายมหาศาล นโยบายการสร้างความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนใน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวการบริการและการโรงแรมควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดในหลายๆด้าน โดยเฉพาะทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาหรือการจัดการบริหารที่ดีนั้นจะเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กรและสังคม เช่น การเพิ่มคุณค่าทางด้านกายภาพการอำนวยความสะดวกการไม่เอาเปรียบลูกค้า การเพิ่มความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวให้ตระหนักเรื่องความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลกับธรรมชาติ และความร่วมมือร่วมใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่เน้นขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารและเป้าหมายขององค์กร เช่น อุตสาหกรรมบริการและการโรงแรมกล่าวคือองค์กรใดที่มองถึงความสำเร็จของเป้าหมายจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

Press Release

การประชุมวิชาการระดับชาติ เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา ครบรอบ 50 ปี

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประจำปี 2559

กลุ่มย่อยที่ 6 สาขาการบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาสีเขียว: อนาคตประเทศไทย (Thailand Goes Green)

เนื่องจากปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ในปัจจุบัน ประชาคมโลกรวมถึงประเทศไทยจึงได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นเป้าหมายในการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือการพัฒนาสีเขียว (Green Growth or Green Development) เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนมากขึ้น โดยมีการดำเนินการตั้งแต่ระดับนโยบายและยุทธศาสตร์หลักของประเทศ ไปจนถึงการนำไปปฏิบัติ

การดำเนินการในระดับนโยบาย จะเห็นได้จากการกำหนดกรอบนโยบายภาครัฐซึ่งได้มีการปรับทิศทางการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับแนวคิดกระแสการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ในร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ร่างนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และกรอบแนวคิดและทิศทางของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 - 2564 ได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การพัฒนาเกิดความสมดุลใน 3 มิติ คือ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติสิ่งแวดล้อม อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนในที่สุดนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีเครื่องมือบางอย่างที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยังคงมีความไม่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) กล่าวคือมีความไม่สอดคล้องกันระหว่างแนวคิดและแนวทางการบริหารจัดการทุนธรรมชาติ ที่อาจกระทบต่อความยั่งยืนของการพัฒนาประเทศได้

การดำเนินการในระดับการนโยบายและยุทธศาสตร์หลักของประเทศในเรื่องการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปใช้ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมนั้น พบได้จากการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนของประเทศไทย ได้แก่ การใช้พลังงานน้ำ แสงอาทิตย์ และพลังงานชีวมวลและก๊าซชีวภาพเพื่อการผลิตไฟฟ้า และเพื่อเป็นเชื้อเพลิงให้พลังงานความร้อน ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมามีความสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียว พิจารณาได้จากการมีแผนและโครงการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียนที่สำคัญ การมุ่งเน้นส่งเสริมเทคโนโลยีพลังงานทดแทนใหม่ๆ ที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ รวมถึงการขยายผลการพัฒนาพลังงานไปสู่ชุมชน ซึ่งในการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนเพื่อเป็นเศรษฐกิจสีเขียวในประเทศไทยนั้นมีจุดแข็งและโอกาสที่สำคัญ คือ การมีนโยบายสนับสนุนการผลิตไฟฟ้าและส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนที่ชัดเจน การมีทรัพยากรที่เหมาะสมต่อการเป็นแหล่งพลังงานหมุนเวียนจากทุกภาคส่วนในประเทศไทย ส่วนจุดอ่อนและอุปสรรคนั้น เกี่ยวข้องกับการต่อต้านแหล่งผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน การแย่งชิงทรัพยากรและความไม่แน่นอนของแหล่งพลังงาน เช่น แสงอาทิตย์และความแรงลมที่ไม่สม่ำเสมอทำให้ไม่สามารถเป็นแหล่งพลังงานขนาดใหญ่ได้ ปัญหาในการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนตามแนวคิดเศรษฐกิจสีเขียวนั้น จะสามารถแก้ไขได้จำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีกรอบแนวคิดในทิศทางเดียวกัน ลดอัตราการบริโภคสินค้าใช้พลังงานสิ้นเปลือง ส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาแหล่งพลังงานหมุนเวียนที่มีศักยภาพเหมาะสมกับประเทศไทย

อีกตัวอย่างหนึ่งของการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในระดับท้องถิ่นตามแนวทางการพัฒนาสีเขียว ที่ประสบความสำเร็จและเป็นรูปธรรม ได้แก่ การดำเนินงานของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่ง ซึ่งเกิดจากปัจจัยที่สำคัญบางประการ เช่น ผู้บริหารขององค์กรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสีเขียว โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และโครงการด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลสำเร็จที่เกิดขึ้น คือ ความสามารถในการดูแลแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสามารถสร้างรายได้จากการดำเนินการดังกล่าว หรือช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่างๆ ลงได้ เป็นต้น

โดยสรุปจะเห็นว่าความสำเร็จในการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจะประสบความสำเร็จได้ ต้องมีองค์ประกอบที่ต้องให้ความสำคัญตั้งแต่การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ การใช้แนวคิดและแนวทางดำเนินการหรือการปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาที่ยั่งยืน การบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยปฏิบัติในระดับท้องถิ่นต้องดำเนินการอย่างมีวิสัยทัศน์และสร้างสรรค์

สารัตถะ งานประชุมวิชาการระดับชาติในวันคล้ายวันสถาปนาครบรอบ 50 ปี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
วันพฤหัสบดีที่ 31 มีนาคม 2559 ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา
หัวข้อหลัก “นิคั 5 ทศวรรษกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

สาขาวิชา นิติศาสตร์

หัวข้อรอง กฎหมายกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในมิติประชาคมอาเซียน”

(Law and Sustainable Development: An ASEAN Perspective)

ข้อบทความที่นำเสนอ

1. “มาตรฐานทางจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของรัฐมนตรี: กรณีเปรียบเทียบประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย”
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ กุลสุจริต
2. “มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการทำสัญญาของรัฐในประชาคมอาเซียน :
ศึกษาประสบการณ์ของประเทศสิงคโปร์”
โดย อาจารย์ ดร.พัชรพรรณ นุชประยูร
3. “การจดทะเบียนสมรสโพไทยภายใต้ความร่วมมือทรัพยากรสินทางปัญญาในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วริยา ล้าเลิศ
4. “การระงับข้อพิพาทจากการทำสัญญาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน”
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ วนาพิทักษ์
5. “แนวทางการปฏิรูประบบกฎหมายสาธารณสุขที่ใช้บังคับบริเวณช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศจากการ
รวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน : ศึกษาเฉพาะกรณีโรคติดต่อจากคนสู่คนและสัตว์สู่คน”
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกียรติพร อำไพ

สรุปสาระสำคัญของบทความที่นำเสนอ

1. “มาตรฐานทางจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของรัฐมนตรี: กรณีเปรียบเทียบประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย”
คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรทางการเมืองที่สำคัญองค์หนึ่งในการปกครองระบบรัฐสภา ทำหน้าที่หลักใน
การกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนนโยบายในการบริหารประเทศผ่านองค์กรฝ่ายบริหารและฝ่ายปกครองต่าง ๆ
ที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและการกำกับดูแลของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น บุคคลที่เป็นสมาชิกในคณะรัฐมนตรีหรือ
ที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจึงมีความสำคัญและเป็นที่คาดหวังของประชาชนว่าจะเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถ ใช้อำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริตภายใต้หลักธรรมาภิบาล
(Good governance) มีความโปร่งใส (Transparency) และพร้อมที่จะถูกตรวจสอบและรับผิดชอบ (Accountability)
ต่อการกระทำของตน อย่างไรก็ตาม คงไม่มีผู้ใดปฏิเสธว่าระดับความคาดหวังของประชาชนในเรื่องการประพฤติ
ปฏิบัติตนของรัฐมนตรีนั้น นอกจากจะมีกรอบกำหนดในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแล้ว ยังควรจะมีกรอบ
กำหนดในเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมหรือจรรยาบรรณที่รัฐมนตรีพึงยึดถือปฏิบัติ เกี่ยวกับเรื่องนี้ในทางปฏิบัติ
ของบางประเทศที่อยู่ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน (ASEAN) มีความน่าสนใจในการศึกษาถึงเรื่องกำหนดมาตรฐาน

ทางจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของรัฐมนตรี อาทิ ในเรื่องความเป็นมา รูปแบบและสถานะ สารสำคัญ ตลอดจนข้อพิจารณาต่าง ๆ ที่น่าสนใจเกี่ยวกับมาตรฐานทางจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของรัฐมนตรีโดยศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างประเทศสิงคโปร์และประเทศไทย

2. “มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการทำสัญญาของรัฐในประชาคมอาเซียน: ศึกษาประสบการณ์ของประเทศสิงคโปร์”

ปัจจุบันสภาพปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในภาพรวมของประเทศในประชาคมอาเซียนมีแนวโน้มทวีความรุนแรงและมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ปรากฏจากผลรายงานผลการจัดอันดับค่าดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index) ของจากการจัดอันดับทั้งหมด 168 ประเทศทั่วโลก ประเทศในอาเซียน 6 ใน 10 ประเทศมีปัญหาการคอร์รัปชันอย่างรุนแรง โดยประเทศไทยถูกจัดลำดับที่ 76 ประเทศเวียดนามอยู่อันดับที่ 112 ประเทศลาวอยู่อันดับที่ 140 ประเทศอินโดนีเซียอยู่อันดับที่ 150 พม่าอยู่อันดับที่ 157 และกัมพูชาอยู่อันดับที่ 160 จากผลของดัชนีการจัดอันดับข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันกลายเป็นปัญหาที่ภูมิภาคอาเซียนจะต้องให้ความสำคัญและประเทศสมาชิกพึงตระหนักว่าการทุจริตคอร์รัปชันไม่ใช่ปัญหาของประเทศใดประเทศหนึ่งอีกต่อไป แต่กลายเป็นปัญหาที่ทำให้หลายประเทศตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อภาพลักษณ์ของความเชื่อมั่นของประชาคมอาเซียนที่ส่งผลต่อความมั่นใจในการค้าการลงทุนของนานาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำสัญญาของรัฐ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการคอร์รัปชันและเป็นที่มาของการสูญเสียเงินงบประมาณของประเทศอย่างมหาศาล จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดทางกฎหมาย รวมทั้งกระบวนการในการตรวจสอบขององค์กรตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ

บทความนี้นำเสนอผลการศึกษามาตรการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาคอร์รัปชันในการทำสัญญาของรัฐของประชาคมอาเซียนและศึกษาประสบการณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศสิงคโปร์ที่ซึ่งได้รับการจัดลำดับอยู่ในลำดับที่ 3 ของโลกและได้รับการยอมรับจากนานาประเทศว่ามีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยผลการศึกษาพบว่าการแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการทำสัญญาของรัฐของประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียนต้องพิจารณากำหนดมาตรการและกลไกทางกฎหมายในการแก้ปัญหาการคอร์รัปชันอย่างจริงจัง สอดคล้องกับความรุนแรงของสภาพสังคมและสภาพปัญหา พัฒนากลไกและการบังคับใช้โดยองค์กรที่มีความเป็นอิสระ มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพและพัฒนามาตรการและกลไกให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention Against Corruption: UNCAC) โดยมีมาตรการและกลไกทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. “การจดทะเบียนสมุนไพรไทยภายใต้ความร่วมมือทรัพย์สินทางปัญญาในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนโบราณและยาจากสมุนไพรของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนมีความแตกต่างกัน แม้ว่าอาเซียนได้มีการประชุมคัดเลือกยาสมุนไพรของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประเทศสมาชิกเพื่อส่งเสริมให้แต่ละประเทศต้องผลิตยาสมุนไพรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (Good Manufacturing Practice; GMP) โดยมีการ GMP ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาจากสมุนไพร แต่การประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัย ประสิทธิภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพรแผนปัจจุบันที่นำมาขอขึ้นทะเบียนภายใต้กรอบความร่วมมือทางทรัพย์สิน

ทางปัญญายังเป็นปัญหาทั้งในเรื่องระยะเวลา และฐานข้อมูลของยาสมุนไพรยังไม่มีรายละเอียดทางด้านคุณสมบัติของตัวยาละเอียด ดังนั้นจึงควรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยา พศ... ที่มีสาระสำคัญเพื่อการพัฒนาสมุนไพรไทยด้วยการกำหนดให้แจ้งสิทธิบัตรและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญาในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4. “การระงับข้อพิพาทจากการทำสัญญาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน”

จำนวนการประกอบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มขึ้น ได้นำไปสู่ปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดขึ้นของประเทศไทย และปัญหาข้อพิพาทระหว่างประเทศ ทั้งการซื้อขายสินค้า มีลักษณะเป็นข้อมูลดิจิทัล และสินค้าที่ไม่ใช่ข้อมูลดิจิทัล ซึ่งการซื้อขายสินค้าบนอินเทอร์เน็ตที่อยู่ในรูปแบบออนไลน์ ผู้ซื้อและผู้ขายไม่จำเป็นต้องมีการเผชิญหน้ากัน รวมทั้งผู้ซื้อไม่มีโอกาสได้เห็นสินค้าก่อนตัดสินใจซื้อ ทำให้ผู้ซื้อส่วนใหญ่ไม่ได้รับสินค้าตามที่ได้มีการตกลงกันไว้ หรือไม่ได้รับสินค้าเลย แต่เนื่องจากการซื้อขายสินค้าดังกล่าวมักไม่ได้มีมูลค่าที่สูงนัก การฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อพิพาทดังกล่าวจึงก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี และมักใช้เวลาในการดำเนินคดีที่ยาวนาน ตลอดจนเป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรในศาล ซึ่งในอาเซียนไม่มีการกำหนดแนวทางในการระงับข้อพิพาทออนไลน์ไว้ งานวิจัยนี้จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทออนไลน์ของสหภาพยุโรปมาเป็นเป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทออนไลน์แก่ประเทศสมาชิกในอาเซียน ซึ่งจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย และต้นทุนในการดำเนินคดี

5. “แนวทางการปฏิรูประบบกฎหมายสาธารณสุขที่ใช้บังคับบริเวณช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศจากรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน: ศึกษาเฉพาะกรณีโรคติดต่อจากคนสู่คนและสัตว์สู่คน”

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community [AEC]) ส่งผลกระทบต่อการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการและผู้เดินทางระหว่างประเทศ ซึ่งต้องผ่านด่านพรมแดนบริเวณช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ (Point of Entry) อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ การผ่านแดนดังกล่าวเป็นเหตุให้มีการแพร่กระจายซึ่งโรคติดต่อระหว่างคนสู่คนและสัตว์สู่คน ที่อาจนำไปสู่ “ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ” (Public Health of Emergency of International Concern [PHEIC]) ได้โดยไม่คาดคิด และส่งผลกระทบต่อสุขภาวะอนามัยของประชาคมอาเซียนด้านการสาธารณสุข ซึ่งเป็นหลักการที่กำหนดไว้ในประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community [ASCC]) และกฎอนามัยระหว่างประเทศ ค.ศ. 2005 (International Health Regulation 2005) ขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization [WHO]) โดยตรง

จากการศึกษาพบว่า ระบบกฎหมายสาธารณสุขของประเทศไทยซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การตรวจสอบ และการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศที่ใช้บังคับบริเวณช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ โดยเฉพาะ “มาตรการทางกฎหมายและทางสาธารณสุข” (Legal and Health Measures) ในด้านการป้องกัน และควบคุมภาวะโรคติดต่อจากคนสู่คนและสัตว์สู่คน ได้ถูกนำไปใช้เป็นฐานรองรับต่อการใช้มาตรการทางปฏิบัติของประเทศไทย ในขณะที่ตัวมาตรการดังกล่าวต้องดำเนินการพัฒนาให้สอดคล้องกับพันธกรณีของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) และกฎอนามัยระหว่างประเทศ และประการที่สำคัญการใช้มาตรการดังกล่าวจะต้องดำเนินการที่มีความชัดเจน รวดเร็ว เข้าใจได้ภายใต้หลักความโปร่งใส (Transparency) อย่างมี

ธรรมาภิบาล (Governance) และต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรการดังกล่าวจะต้องไม่ถูกนำไปใช้เป็นมาตรการกีดกันทางการค้าและการเดินทางระหว่างประเทศโดยไม่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นทั้งจากประเทศภายในกลุ่มหรือนอกกลุ่มประชาคมอาเซียนก็ตาม

สรุปประเด็นการวิพากษ์

บทความที่ 1

1. ควรยกระดับมาตรฐานของสมาชิกคณะรัฐมนตรีให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมที่อยู่ในระดับที่พึงระมัดระวังที่สูงกว่าข้าราชการเมืองอื่น ๆ ที่อยู่ในระดับรองลงไป คล้ายกับของสิงคโปร์โดยจัดทำเป็นประมวลจริยธรรมโดยเฉพาะสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีแยกออกจากข้าราชการการเมืองอื่น

2. ประมวลจรรยาบรรณสำหรับรัฐมนตรี (Code of Conduct for Ministers) ค.ศ.2005 ของสิงคโปร์ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย ทำให้กรณีหากรัฐมนตรีไม่ปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณฯ ก็ไม่สามารถนำเรื่องไปฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลได้นั้น มีข้อน่าพิจารณาว่าอาจจะเป็นข้อดีและทำให้กระบวนการควบคุมมาตรฐานจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของรัฐมนตรีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากสิงคโปร์จะจัดทำให้ประมวลจรรยาบรรณฯ ดังกล่าวไปสู่การเป็นกฎหมายในระดับรัฐบัญญัติ หรืออาจใช้วิธีระบุให้มีสภาพบังคับทางกฎหมายโดยการเชื่อมโยงไปสู่กระบวนการบังคับในทางกฎหมายของกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริตที่มีอยู่แล้ว เหมือนอย่างกรณีของประเทศไทยที่อาจนำไปสู่กระบวนการถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

3. กุญแจสำคัญในการสร้างมาตรฐานระดับสูงในเรื่องความโปร่งใสภายใต้หลักธรรมาภิบาลอันนำไปสู่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพของสิงคโปร์ ต้องประกอบด้วย 4 เสาหลัก ได้แก่ 1) ต้องมีกฎหมายต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ (Effective Anti Corruption Acts or Laws) 2) ต้องมีหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ (Effective Anti Corruption Agency) อาทิ บังคับใช้กฎหมายโดยจริงจัง ปราศจากความเกรงกลัวหรือเกรงใจ 3) ต้องมีการตัดสินและลงโทษอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Adjudication or punishment) ในการกระทำทุจริตคอร์รัปชัน และ 4) ต้องมีการบริหารหน่วยงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ (Effective Government Administration and good governance) ซึ่งทั้ง 4 เสาหลักต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และสมดุลกันจึงจะเกิดประสิทธิภาพ

บทความที่ 2

ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการของประชาคมอาเซียน

1) อาเซียนพึงวางมาตรการร่วมกันในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการทำสัญญาของรัฐ โดยการกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานกลางหรือมาตรการขั้นต่ำที่แต่ละประเทศควรนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีแนวทางในการไปออกกฎหมายภายในต่อไป

2) อาเซียนพึงใช้มาตรการภายในอาเซียนในการสนับสนุนประเทศที่มีมาตรการและกลไกการป้องกันการทุจริตในการทำสัญญาโดยใช้มาตรการส่งเสริมทางนโยบายต่าง ๆ เช่นมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดย ADB ในการลงทุนของเอกชนหรือการกู้ยืมเงินของประเทศสมาชิกที่มีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในการทำสัญญาของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

3) อาเซียนพึงพัฒนากลไกความร่วมมือของ SEA-PAC ในการกำหนดมาตรการร่วมกันด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสัญญาของรัฐ และพัฒนากลไกการตรวจสอบที่เป็นกลาง โดยความร่วมมือขององค์กรต่อต้านการทุจริตของแต่ละประเทศ

4) อาเซียนพึงพัฒนากลไกในการสืบสวน สอบสวน ภายในประชาคมอาเซียนที่อาจมีการหลบหนีของผู้กระทำความผิด หรือโอนทรัพย์สินเพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบการทุจริต

5) ประชาคมอาเซียนควรจัดทำบัญชีความน่าเชื่อถือของบริษัทเอกชนที่เข้ามาลงทุนในประเทศสมาชิก รวมทั้งขึ้นบัญชีบริษัทเอกชนที่ถูกตัดสินว่าทุจริตต่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยจัดทำฐานข้อมูลกลางเพื่อให้ประเทศสมาชิกได้ตรวจสอบประวัติผู้ที่เข้าทำสัญญากับรัฐในโครงการต่าง ๆ และได้แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกด้วย

มาตรการและกลไกทางกฎหมายในการแก้ปัญหาการทุจริตของประเทศสมาชิก

1) มาตรการและกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจะต้องปรับเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมและสภาพปัญหาในการทุจริต จึงมีความจำเป็นในการพัฒนากฎหมายอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่ทำหน้าที่ต่อต้านการทุจริต กระบวนการสืบสวนสอบสวน กระบวนการทางศาล และบทลงโทษ

2) ประเทศสมาชิกควรตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาของรัฐให้มีความชัดเจนและมีกระบวนการที่รัดกุมเพื่อป้องกันการทุจริต เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการสมยอมราคา กฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณและการบริหารงบประมาณ กฎหมายเกี่ยวกับราคากลางและการกำหนดลักษณะของวัสดุและการจ้าง ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการและกลไกในการทำสัญญาของรัฐควรกำหนดให้สอดคล้องกับลักษณะ ขนาด และวิธีการในการดำเนินโครงการตามสัญญาด้วย เช่น โครงการที่มีมูลค่าสูง โครงการที่มีลักษณะจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ หรือโครงการที่มีลักษณะเป็นการร่วมลงทุน ซึ่งมีความเสี่ยงในการทุจริตที่มีความแตกต่างกัน

3) พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างและการทำสัญญาของรัฐโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตในขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางของประเทศเพื่อการตรวจสอบคุณสมบัติและการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานเจ้าของโครงการในขั้นตอนต่าง ๆ

4) พัฒนาองค์กรที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบด้านต่าง ๆ เช่น องค์กรอิสระที่มีหน้าที่ในการต่อต้านการทุจริต องค์กรตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของรัฐ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ เช่น กระทรวงการคลัง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบัญชี ด้านวิศวกรรม ด้านการสืบสวนสอบสวน และพัฒนาให้มีการทำงานประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

4) พัฒนากลไกภาคประชาชนให้มีส่วนสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ควรวางมาตรการในการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลและพยานให้เป็นความลับและได้รับความปลอดภัยอย่างเพียงพอ เพื่อป้องกันการคุกคามจากผู้มีอิทธิพลและช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการต่อต้านการทุจริต

บทความที่ 3

1. เสนอให้มีการร่าง พรบ.ยาแผนไทยขึ้น แยกต่างหากจาก พรบ.ยาที่ควบคุมเฉพาะในส่วน of ยาแผนปัจจุบัน

2. เสนอให้มีการร่าง พรบ.สมุนไพร โดยรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสมุนไพรในทุกด้าน มาเป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน เช่น เรื่องเกี่ยวกับยาจากสมุนไพร เครื่องสำอาง อาหารเสริม ภูมิปัญญาการแพทย์ไทย เป็นต้น เพื่อให้มีความเบ็ดเสร็จในกฎหมายฉบับเดียว อันส่งผลดีต่อการพัฒนาสมุนไพรในภาพรวมอย่างครบวงจร ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างก็กำลังยกร่างกฎหมายเป็นการเฉพาะอยู่

3. การขออนุญาตและการอนุญาตเกี่ยวกับสมุนไพร ยาแผนไทย ตำรับยาแผนไทย ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข

4. การส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนและขอรับสิทธิบัตรยาสมุนไพรไทย

ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

1. ผลักดันให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสมุนไพรและยาแผนโบราณที่ทำจากสมุนไพรเพื่อสะดวกต่อการขึ้นทะเบียน

2. กำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการกำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือใกล้เคียงกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

3. ส่งเสริมการคัดเลือกยาในระดับประเทศมีการปรับหลักเกณฑ์การพิจารณาและการขึ้นทะเบียนตำรับยาให้เหมาะสมกับทิศทางการพัฒนายาสมุนไพรมากขึ้นเพื่อให้ยาจากสมุนไพรที่มีการวิจัยพัฒนาในแต่ละระดับสามารถที่จะเข้าสู่ระบบการบริการสาธารณสุขได้มากขึ้นหากมีข้อมูลที่ยืนยันถึงสรรพคุณและความปลอดภัย มีการเพิ่มยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติเพื่อเพิ่มโอกาสและสร้างความน่าเชื่อถือในยาจากสมุนไพรให้สามารถเป็นทางเลือกสำหรับการใช้ทดแทนยาแผนปัจจุบัน

บทความที่ 4

1. ควรมีการกำหนดให้มีการนำวิธีการระงับข้อพิพาทออนไลน์มาใช้กับปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียน และควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการระงับข้อพิพาทออนไลน์เช่นเดียวกับสหภาพยุโรป เพื่อให้การระงับข้อพิพาทดังกล่าวเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการระงับข้อพิพาทจากการทำสัญญาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศ

2. ควรกำหนดเงื่อนไขในการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทออนไลน์ โดยให้ใช้บังคับกับหลักเกณฑ์การทำสัญญาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มูลค่าไม่สูงแต่มีปริมาณมาก ซึ่งจะต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการใช้วิธี รวมถึงการที่ผู้บริโภคสามารถเข้าสู่ระบบดังกล่าวได้ไม่ยากนัก

3. ควรมีการทำความร่วมมือในระดับทวิภาคีระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียนเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทออนไลน์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานกันในระดับระหว่างประเทศ

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทออนไลน์ ที่ยกร่างขึ้นจะไม่กระทบหรือเป็นการยกเว้นกฎหมายภายในของแต่ละประเทศที่กำหนดไว้ แต่เป็นหลักเกณฑ์ที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการระงับข้อพิพาทซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีแนวปฏิบัติในเรื่องนี้ออกมา

โดยกระบวนการระงับข้อพิพาทออนไลน์ ยึดหลักสัญญาจะถูกนำมาใช้เมื่อมีการตกลงกันระหว่างคู่กรณี โดยจะผูกพันคู่สัญญาเมื่อไม่ขัดกับกฎหมายภายในเกี่ยวกับการทำข้อตกลงในลักษณะดังกล่าว และจะไม่ตัดสิทธิคู่สัญญาในการนำคดีขึ้นสู่ศาลในกรณีที่กฎหมายภายในให้สิทธิดังกล่าวไว้

บทความที่ 5

1. แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 ให้เป็นไปตามพันธกรณีในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดระหว่างประเทศ ในเรื่องมาตรการทางปฏิบัติและหน้าที่ของ “พนักงานเจ้าหน้าที่” “ค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียม” หน้าที่ของ “ผู้ควบคุมเรือ”
2. แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่กำหนดไว้ในกฎอนามัยระหว่างประเทศ ค.ศ. 2005
3. แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่กำหนดไว้ในกฎอนามัยระหว่างประเทศ ค.ศ. 2005
4. แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อสัตว์ พ.ศ. 2558 ตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่กำหนดไว้ในกฎอนามัยระหว่างประเทศ ค.ศ. 2005
5. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการปฏิรูประบบกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและตอบโต้โรคระบาดระหว่างประเทศ ณ ช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อเสนอแนะในประเด็นวิพากษ์ทั้ง 5 บทความที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น อาจสรุปแนวทางได้เป็น 2 ประการ ดังนี้

- ข้อเสนอแนะสำหรับรัฐบาลเพื่อกำหนดแนวทางในการลงนามในข้อตกลงต่าง ๆ ที่ยังไม่มีความชัดเจนให้เป็นรูปธรรม โดยพิจารณาบัญญัติกฎหมายหรือแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศภายใต้บริบทในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ
- ประเทศไทยควรเสนอแนะแนวทางในเวทีอาเซียน ในการกำหนดมาตรการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในประชาคมอาเซียนต่าง ๆ ร่วมกัน และกำหนดมาตรการกลางเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของประเทศสมาชิกต่อไป